

[Askjær Jørgensen]

for, og derfor er vi altså nødt til at vende tommelfingeren nedad.

Stubbjær Pedersen (CD):

Til gengæld vil CD vende tommelfingeren opad.

Det er da rigtigt, at det er en mindre ændring, men det er en udmærket ændring, som gør det lettere, specielt ved tilskud til etablering af bedriftssundhedstjenester, som jo ved lovforslaget bliver sidestillet med andre offentlige tilskud inden for erhvervslovgivningen.

Vi vil følge udvalgsbehandlingen positivt.

Janne Normann (RV):

Da mit partis ordfører på området, fru Aase Olesen, er forhindret i at være til stede, skal jeg på det radikale venstres vegne give tilslutning til lovforslaget.

Ministeren for skatter og afgifter (Isi Foi-ghel):

Jeg takker for den tilslutning, jeg har fået fra samtlige partier med hensyn til sigtet med dette lovforslag. Det er nok muligt, at der er noget, vi skal diskutere i udvalget, men det må jo være så meget nemmere, som alle er enige i målet.

Askjær Jørgensen (FP):

Undskyld, men så vidt jeg hørte, sagde ministeren, at der var givet tilslutning fra alle partier. Jeg skal gøre opmærksom på, at jeg er nødt til at vende tommelfingeren nedad. Det betyder altså, at vi går imod lovforslaget.

Ministeren for skatter og afgifter (Isi Foi-ghel):

Det er jeg ked af, men jeg har noteret det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør

indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 98:

Forslag til lov om ophævelse af lov om indskud på etableringskonto.

Af Marianne Bentsen-Pedersen (SF) m.fl.

(FremSAT 12/1 83).

Ministeren for skatter og afgifter (Isi Foi-ghel):

Lovforslaget, der er fremsat af socialistisk folkeparti, går ud på at ophæve den gældende lov om indskud på etableringskonto. Jeg vil gerne med det samme sige, at det kan regeringen ikke gå med til.

Loven om indskud på etableringskonto blev som bekendt gennemført i folketings-samlingen 1964-65. Formålet med loven var dels sammen med andre samtidig gennemførte foranstaltninger at give et hårdt tiltrængt incitament til fremme af den private opsparring, dels at give yngre lønmodtagere en håndsækning til at opsamle den nødvendige kapital til etablering af selvstændig virksomhed. De således opsparede midler skal anvendes til anskaffelse af afskrivningsberettigede aktiver, og beløbet på etableringskontoen skal, når det frigives, benyttes til forlods afskrivning på disse aktiver. Dog kan en tredjedel, højst 5.000 kr., frigives uden virkning for den skattepligtige indkomst.

Lønmodtagere, som påtænker at etablere sig med selvstændig virksomhed, har herved opnået en form for ligestilling med selvstændige erhvervsdrivende, idet disse jo i medfør af loven om investeringsfond kan foretage henlæggelser til senere investeringer, ligeledes med fradrag i den skattepligtige indkomst.

Efter min opfattelse har loven virket efter sin hensigt, hvilket de oplysninger, forslagsstillerne i bemærkningerne til lovforslaget giver om indskuddene i de senere år, også tyder på. De formål, som gav anledning til gennemførelsen af loven, nemlig fremme af den private opsparring og støtte til yngre lønmodtagere, der ønsker at etablere sig selvstændigt, er efter min mening lige så aktuelle

[Ministeren for skatter og afgifter]

i dag, som de var i 1965, da loven gennemførtes.

Forslagsstillerne henviser som begrundelse for deres forslag om at ophæve loven til de mange leasinginteressentskaber, der er opstået i de senere år. Jeg skal da gerne medgive, at heller ikke jeg har set med begejstring på den hektiske annoncekampagne for køb af anparter i leasinginteressentskaber, der blev ført op mod årsskiftet. Jeg har derfor ladet et hurtigtarbejdende udvalg nedsætte, og dette udvalg skal bl.a. se på, om der er sket misbrug af etableringskontoloven. Hvis sådanne misbrug konstateres, vil jeg gerne være med til at gennemføre de lovændringer eller andre foranstaltninger, som måtte være nødvendige for at få loven til at virke efter dens hensigt.

Jeg finder dog grund til at understrege, at selve det forhold, at der er gennemført en energisk og efter nogles mening – også efter min mening – måske lidt anmassende kampagne for salg af anparter i leasinginteressentskaber, ikke i sig selv er noget bevis for misbrug. Der er også grund til at nævne, at nogle af de mest omtalte leasingarrangementer, Det Forenede Dampskibs-Selskabs salg af en færge til kommanditselskabet DIFCO og elforsyningselskabet EFFOs salg af 250 transformatorstationer, ikke gennemførtes af interessentskaber, men af kommanditselskaber, hvor muligheden for anvendelse af etableringskonto simpelt hen ikke er til stede.

Som sagt vil jeg gerne være med til at modvirke eventuelt misbrug og utilsigtet udnyttelse af etableringskontoloven, men at ophæve denne gode og fornuftige lov kan jeg under ingen omstændigheder være med til.

Lykketoft (S):

Jeg synes, det er mageløst, at ministeren ikke føler sig overbevist om, at utilsigtet udnyttelse af disse regler er foregået i noget bemærkelsesværdigt omfang.

Socialdemokratiet har allerede i sit beslutningsforslag nr. B 11 fra oktober måned 1982 foreslået, at fradrag for indskud på etableringskonto bortfalder. Det forhandlede vi om i sommer med andre partier som led i vores skattereformforberedelse, men vi fandt ud af, at der i hvert fald ikke på det tidspunkt var tilstrækkelig forståelse for dette forslag. Det er klart, at når socialistisk folkeparti kommer med et forslag identisk med det, vi selv vil

og tidligere selv har foreslået, så vil vi selvfølgelig stemme for det.

Sagen er, at etableringskontoordningen aldrig har spillet nogen væsentlig rolle for seriøse etableringer i erhvervslivet. Det er selvfølgelig af en vis interesse, at skatteministeren nu har nedsat et hurtigtarbejdende udvalg, der skal se på misbrug også inden for dette område. Jeg vil nu godt i parentes bemærket sige, at jeg ikke finder sammensætningen af udvalget betryggende i retning af, at man skulle få en objektiv kortlægning af misbruget. Jeg mener, at de, der har udnyttet ordningen på en mærkværdig måde, har fået en kraftig repræsentation i dette hurtigtarbejdende udvalg.

I øvrigt vil jeg sige, at etableringskontoordningen jo har været vurderet i et sagkyndigt udvalg. Den blev vurderet af indkomstskatteudvalget i 1976, og indkomstskatteudvalget sagde om det:

»Ordningen er forbundet med en ikke ubetydelig administration i forhold til det antal personer, der benytter den, og der er en betydelig usikkerhed med hensyn til, om reglerne virker efter deres hensigt. På den baggrund finder udvalget, at ordningen bør afskaffes, således at der ikke for fremtiden kan foretages indskud på etableringskonti.«

Man kunne spørge, hvem der sad i det udvalg. Ja, det gjorde bl.a. den nuværende direktør for F. L. Smidth, Erik Møllerup, det gjorde skattedepartementets nuværende chef, det gjorde den nuværende og også daværende statskattedirektør. Der er altså foregået en ganske saglig vurdering af nytten af denne ordning på et meget tidligt tidspunkt, så det kan undre, at det ikke har været muligt at foretage et fornuftigt indgreb allerede for adskillige år siden.

Det, der er sket i mellemtiden, forstærker voldsomt behovet for et indgreb, for det, der er sket, er nemlig, at ordningen fra at være ligegyldig og ringe benyttet, nu er blevet et af de væsentligste instrumenter til skattetænkning.

SF anfører rigtigt i sin begrundelse den meget hurtigere omsætning af investeringsfundsmidlerne, hvor problemstillingen er, at ordningen i meget høj grad udnyttes af højt-lønnede lønmodtagere. De finder ud af, at de skylder 20.000 kr. i restskat, og fremfor at gå hen til banken og sige, at de gerne vil låne 20.000 kr. til at betale restskat med, går de

[Lykketoft]

hen og beder om at låne 30.000 kr. til at skyde ind på en etableringskonto. Så sparer de de 20.000 kr. i skat, og straks dagen efter køber de en andel i et af de her fidusselskaber og får frigivet alle midlerne og skal kun give en udbetaling på 10 pct. af beløbet, og så får de oven i købet 5.000 kr. af de indskudte penge på etableringskonto helt skattefrit. Der skal ikke engang modregnes i grundlaget for afskrivningen på det, de har købt.

Det tror jeg er tilstrækkelig illustration af, at denne ordning er 95 pct. misbrug og 5 pct. ineffektiv erhvervsstøtte. Det er lidt beklageligt, hvis det viser sig nok en gang, at en ordning, der har udviklet sig på den måde, kan folketinget ikke få fjernet, fordi der er medlemmer af det radikale venstres folketingsgruppe, der kender en enkelt, der udnytter ordningen efter dens hensigt. Det kan meget vel blive problemstillingen også denne gang, og det skal jeg være den første til at beklage meget, meget stærkt.

Sagen er, at hvis man vil støtte seriøs etablering i erhvervslivet, så har vi allerede på landbrugsministeriets område ordninger, der har det formål. Vi kan etablere tilsvarende ordninger under industriministeriet, hvis det er det, man vil. Socialdemokratiet er åbent over for både at komme flere penge i yngre landmandsordningen, hvis vi afskaffer loven om indskud på etableringskonto, og at tænke på tilsvarende etableringsstøtteordninger inden for byerhvervene. Der sker desværre ikke flere seriøse nyetableringer, end at man udmærket kan nå at gennemgå dem konkret og yde støtte til dem. Der er ingen grund til for at støtte de få seriøse nyetableringer, der sker, at give en meget stor del af de højt-lønnede lønmodtagere et fidusfradrag som det, etableringskontoordningen er blevet til.

Derfor støtter vi meget stærkt som led i den sanering, der er lagt op til med flere forslag til behandling her i dag, at dette fradrag fjernes, og at det fjernes nu. Derudover vil vi selvfølgelig godt kigge på, om man kan lave skærpselser med hensyn til anvendelsen af midler, som er gået ind på kontiene – der er jo et selvstændigt problem dér – men vi tror lige så lidt som SF i sine bemærkninger på, at det er nogen særlig praktisk vej.

Jeg vil godt sige afslutningsvis, at ideer om at afskære interessentskabsanvendelse og sådan noget er håbløst ineffektive, fordi der allerede i fuldt flor eksisterer ordninger, hvor

man ikke køber en anpart i et interessentskab, men direkte køber en bil hos Mazdaimportøren og får lov til at afskrive på den, når han lejer den ud, eller køber en maskine i Codan Imperial Leasing. Den form for lapperi, vi har prøvet så mange gange herinde, og som jeg forstår at de radikale også denne gang vil forsøge sig med, duer ikke. Ordningen skal væk.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Hvis jeg ikke hørte fejl, så tillod hr. Lykketoft sig, efter at socialdemokratiet er kommet i opposition, at argumentere på et uanstændig lavt niveau ved at sige, at grunden til, at vi ikke kan få afskaffet etableringskontoordningen, er, at der er et enkelt medlem af det radikale venstre, der kender en rimelig udnyttelse af etableringskonti. Kan en tidligere minister dog virkelig synke så dybt, at det er debatniveauet herinde?

Når denne adgang til at oprette etableringskonto ikke afskaffes, så er det ikke, fordi et enkelt medlem af det radikale venstre kan anføre et heldigt eksempel på udnyttelse. Så er det, fordi et flertal i dette folketing ikke ønsker den afskaffet.

Kunne vi dog ikke få et blot nogenlunde debatniveau herinde, selv om man er kommet i opposition for socialdemokratiets vedkommende?

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Jeg ved ikke, om det er udtryk for noget særlig ringe debatniveau at prøve at tælle mandater. Regeringen har afvist dette forslag, derfor må man formode – nu har jeg jo ikke hørt hr. Glistrups indlæg, det venter jeg selvfølgelig med spænding på – at det afgørende for, om vi kan komme af med denne ordning, er det radikale venstres stemmeafgivning.

Det, jeg vil bede det radikale venstre om at forholde sig til, er, at denne ordning – det tror jeg er klart dokumenteret – ikke har haft nævneværdig interesse og tilgang i de ganske mange år, hvor den har eksisteret. Nu er der sket en voldsom vækst i indskuddene og en lige så voldsom vækst i udtrækkene, som er klart spekulativt betinget. Hvordan kan det

[Lykketoft]

radikale venstre som et parti, der til stadighed taler om, at vi skal misbrug til livs, vi skal have forenklinger i skattelovgivningen, med den begrundelse, at der er nogle enkelte, der bruger ordningen efter hensigten, holde hånden over dette misbrug?

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg ved godt, at det allerværste, man kan forlange af et menneske, er, at det erkender, at det har begået fejl. Det er ikke specielt det radikale venstre, der skal overtales. Det er flertallet i folketinget.

Kunne hr. Lykketoft dog ikke holde sig til realiteterne, sådan at vi fandt et rimeligt debatniveau herinde? Det ville være fremmende også for folketingets anseelse i befolkningen.

(Kort bemærkning).

Anders Poulsen (V):

Jeg synes, jeg er nødt til at give hr. Bernhard Baunsgaard medhold i, at det debatniveau, den tidligere skatteminister anlægger ved behandlingen her, er urimelig lavt. Det er jo en tidligere skatteminister, der netop har haft ansvaret for disse områder.

Hr. Lykketoft siger, at det er mageløst, og kritiserer i den forbindelse udvalgssammensætningen. Når vi ved, at socialdemokratiet, derunder hr. Lykketoft, ynder at føre sig frem i den offentlige debat med bemærkninger om, at det ikke er besparelser, der skal til, nej, det er investeringer, så er deres stillingtagen til både dette og de øvrige lovforslag ganske usammenhængende.

Vi ved jo godt, at meningen fra hr. Lykketofts side er en ganske anden. En del af forslagene er nemlig paradeforslag, det er forsøg på at overhale SF venstre om. Det kan jeg godt forstå der er et politisk motiv til, men jeg synes ikke, at det skulle animere den tidligere skatteminister til at trække debatniveauet ned, som tilfældet er her.

(Kort bemærkning).

Gammelgaard (KF):

Hr. Lykketoft udtaler bl.a., at der her er tale om fidusfradrag, 95 pct. misbrug og 5 pct. ineffektiv erhvervsstøtte.

Hr. Lykketoft sagde endvidere, at denne ordning aldrig har spillet nogen væsentlig rolle for seriøse etableringer i erhvervslivet.

Jeg vil gerne spørge hr. Lykketoft, hvordan det egentlig kan være, at det ærede medlem af folketinget ikke afskaffede denne ordning, mens han var minister for skatter og afgifter.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Det sidste er umådelig let at besvare med den holdning, det radikale venstre har givet udtryk for, også heroppe fra talerstolen for lidt siden. Der er ingen fra partier, der har deltaget i forhandlinger med mig som skatte- og afgiftsminister – det har hr. Gammelgaard ikke, det mente vi ikke at der kunne komme så meget ud af – der bare et øjeblik kan have været i tvivl om, at den socialdemokratiske regering ønskede denne ordning afskaffet. Jeg vil bede hr. Bernhard Baunsgaard ved lejlighed bekræfte, at sådan forholder det sig, det er indgået i de papirer, det er indgået i de planer, der har været om ændringer. Så den bemærkning kan hr. Gammelgaard spare sig.

Jeg vil gerne sige om snakken om debatniveauet og folketingets anseelse, at jeg tror, at det, der tager mest på folketingets anseelse i skattepolitisk henseende, er, at man gang på gang for at kunne finde et flertal er nødt til at rette på misbrug ved at sætte en lap et sted, vel vidende, at man ikke har gjort arbejdet tilstrækkelig godt, for det var der ikke flertal for, og så kommer der en ny fidus, en ny udformning, en ny variant næste år. Det, der er brug for, er strukturændringer og fjernelse af ordninger, når de er nået op på en misbrugsprocent af den størrelse, som etableringskonti er.

Formanden:

Hr. Bernhard Baunsgaard får ordet for en kort bemærkning, og så har vi vel også et hensyn at tage til ordførerne i sagen, så jeg håber, vi kan slutte hermed.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg skal såmænd ikke på nogen måde bestride, at socialdemokratiet gerne har villet

[Bernhard Baunsgaard]

foretage disse indgreb tidligere, men jeg vil på den anden side understrege, at det radikale venstre aldrig nogen sinde har forsøgt at hindre socialdemokratiet i at fremsætte mere eller mindre fjollede forslag. Det har socialdemokratiet kunnet gøre i hele samarbejdsperioden de sidste 10 år på et hvilket som helst tidspunkt, også når socialdemokratiet har været i opposition. Det har man bare ikke gjort før nu.

Det, der skader folketinget, er ikke det, at vi forsøger at hindre det, når der opstår nye fiduser. Det er det, at vi må konstatere gang på gang – og desværre kommer skavankerne også frem ved de næste forslag – at man ikke har givet sig tid til fra regeringernes side, også den sidste, hvori hr. Lykketoft var skatteminister, at gennemtænke problemerne og derfor bagefter må komme med hasteløsninger. For nylig måtte vi gøre det med hensyn til negativ indkomstskat. I dag skal vi tage et forslag op, som hr. Lykketoft og den socialdemokratiske regering har ansvaret for på et andet område. Nej, det er det, der skader – og så et lavt debatniveau.

Gammelgaard (KF):

Indledningsvis vil jeg gerne sige til hr. Lykketoft, at folketinget ikke har set noget forslag fra hr. Lykketoft som skatteminister om afskaffelse af den ordning, hr. Lykketoft altså nu så gerne vil af med. Det foregår jo i oppositionsperioden for socialdemokratiet på den måde, at man tilslutter sig forslag fra socialistisk folkeparti. Det er meget interessant at bemærke.

Det konservative folkeparti ønsker at bevare loven om indskud på etableringskonto. Man skal gøre alt, hvad man kan, for at fremskaffe risikovillig kapital til investering i erhvervslivet. Den tanke, der lå bag ved lovens vedtagelse, og som gik ud på, at lønmodtagere skulle opnå ligestilling med selvstændige erhvervsdrivende, ønsker vi fastholdt.

Det er rigtigt, at der på det seneste er opstået nogle uhensigtsmæssige anvendelser af denne lovgivning, og her tænker jeg altså på de såkaldte leasinginteressentskaber. Det bliver nu undersøgt i et udvalgsarbejde, som skatteministeren har iværksat. Fra konservativ side er vi ikke begejstrede for den udvikling, der dér er sket med leasingelskaber,

men hovedtanken i lovgivningen ønsker vi bestemt at fastholde, og fordi der sker enkelte uhensigtsmæssige anvendelser af den bestående lov, ville det dog være alt for stærkt at ophæve en i øvrigt glimrende lov.

Vi vil bestemt afvise SFs forslag til ny lovgivning på dette område.

Anders Poulsen (V):

Lovforslaget om ophævelse af lov om indskud på etableringskonto vil venstre afvise. Vi mener tværtimod, den lovgivning skal bevares.

Vi finder i øvrigt, at den eksisterende lovgivning virker rigtigt og efter sin hensigt, nemlig til fremme af den private opsparing hos yngre lønmodtagere, som på den måde får mulighed for at sammenspare kapital til etablering af selvstændig erhvervsvirksomhed. Loven skal endvidere ses i sammenhæng med investeringsfondsloven, idet lønmodtageres og erhvervsdrivendes opsparingsmuligheder med henblik på senere investering derved ligestilles.

På venstres vegne må jeg derfor brutalt sige til SF: fingrene væk fra en fjernelse af etableringskontoloven!

Vi vil på den anden side ikke afvise at se på nogle af de områder, hvor loven måske nok kan findes at virke uhensigtsmæssigt – det kunne f.eks., som det allerede har været draget frem her, være i forbindelse med visse leasingarrangementer – men til at se på netop dette har ministeren for skatter og afgifter også nedsat et sagkyndigt udvalg.

Det er klart, at en nærmere bedømmelse af dette område må afvente dette udvalgs betænkning.

Jeg må på venstres vegne afvise det fremsatte lovforslag.

Glistrup (FP):

I de sidste 200 år har den vigtigste indenlandske årsag til landets velstandsfremgang og dermed velfærdsfremgang så åbenbart været, at der fra, hvad man kan kalde folke dybet, igen og igen er skudt mennesker frem, der har formået at etablere erhvervsvirksomheder, der har kunnet tilvejebringe arbejdspladser, der har kunnet tilvejebringe eksport, der har kunnet tilvejebringe tekniske nydannelser, som har været det for udviklingen aldeles afgørende. I den situation, landet nu

[Glistrup]

er bragt i, er der ikke nogen som helst grund til at betvivle, at der er et desperat behov for, at denne udvikling fortsætter, måske et endnu større behov, end der nogen sinde tidligere har været.

Samtidig er der for disse nystartere, disse iværksættere fra underskoven, lagt hindringer i vejen på alle leder og kanter, både af bureaukratlovgivning, af planlægningslovgivning, af miljølovgivning og ikke mindst af det enorme skattetryk, der hindrer dem i at foretage den fornødne grundlæggende opsparring til at starte en virksomhed. Derfor er det det dårligst tænkelige tidspunkt, man overhovedet kunne finde på til at afskaffe etableringskontoloven, faktisk nu.

Nu kommer hr. Lykketoft og siger: ja men man kunne bare bruge nogle embedsmænd til at gennemgå, hvilke projekter der er seriøse nyetableringer, og hvilke der er spekulativt prægede, og så i et eller andet statskontor finde ud af, hvem der skulle være iværksættende.

Havde man gjort det over for den unge Tietgen, den unge H. N. Andersen, den unge A. P. Møller, den unge Mads Clausen, den unge Legobyggeklodsfabrikant Kirk Christiansen, den unge Simon Spies, den unge Eilif Krogager og alle de andre mange tusinde, havde de alle sammen fået nej, for det, der er karakteristisk ved at være seriøs, når man skal skabe en ny virksomhed, er, at man af de etablerede betragtes som useriøs. Der er nok ikke nogen som helst tvivl om, at når man om 50 år skal skrive disse års erhvervs-historie, vil man sige, at ligesom det i 1880'erne og 1890'erne var seriøst at lave andelsbevægelse, så var det nu seriøst og samfundsgavnligt at lade DFDS-færgen til England og transformatorstationen ved Frederiksværk komme ud som folkeeje. Man vil sige: det var det, der gav Danmark det rette skub opad, det var den nydannelse, der viste sig at være den rigtige.

Derfor er det forfærdeligt at skulle blive ved med at høre på disse dybt reaktionære udtalelser fra hr. Lykketofts og SFs side, som vi får serveret gang efter gang, om, hvad der er utilsigtede virkninger ud fra deres gammel-tænkeriske holdning, idet de absolut kun tænker i baner fra dengang, da Stauning var barn, eller hvornår de nu er kommet frem til i deres forståelse for, hvordan dansk erhvervsliv udvikler sig. Vi kan ikke overlade

det til et eller andet politisk kastebolderi i et eller andet kontor, der skal finde frem til, hvem der må have lov til at få grønt lys for at etablere sig, og hvem der ikke må.

Bevares, den bedste måde at få det her udryddet på var selvfølgelig at få indkomstskatten afskaffet. Der var ikke nogen fordel ved at få et etableringskontofradrag, hvis man ikke havde noget at trække det fra i. Men så længe man opretholder indkomstskatten på et så urimeligt og så meningsløst niveau, som man gør nu, så vil det være direkte samfundsskadeligt at gå hen og fjerne fradragene for indskud på etableringskonto.

Derfor skal man ikke forvente, at fremskridtspartiet på nogen som helst måde vil støtte det socialistiske lovforslag, vi her behandler.

Stubkjær Pedersen (CD):

CD vender i denne sag absolut tommelfingeren nedad, for at blive i sproget, for det er sikkert, at loven har virket, og gennemgående har den virket godt. Selv om loven i nogle situationer er brugt på en måde, som nok ikke var hensigten med loven, skal vi passe på, at vi ikke lader os friste til af den årsag nu at fjerne hele loven. Men jeg forstår da godt, at SF fremsætter forslaget. SF elsker jo ikke det private initiativ, og derfor er det naturligvis i SFs interesse at fjerne en lov, som netop har til formål at fremme etableringslysten også blandt lønmodtagerne.

Jeg vil godt sige, at nogle af de eksempler, vi på det seneste har set på leasing, bl.a. fra nogle af landbrugets egne virksomheder, er uheldige. Det er udtryk for en form for egoisme, idet de udelukkende tænker på sig selv, selv om de burde kunne indse, at nogle politiske partier vil blive fristet til at foreslå ændringer, der generelt er absolut skadelige for dansk erhvervsliv, herunder også andelsbevægelsen.

Vi har et af forslagene her. Man kan måske frygte, at der kunne komme flere. I en sådan situation drejer det sig om at holde hovedet koldt, og det er jeg glad for at skatteministeren har gjort og i stedet for at fjerne en god lov nu undersøger, hvordan vi kan hindre eventuelle misbrug af en i øvrigt god lov.

Det hilser CD med tilfredshed, og vi skal afvise SFs lovforslag.

Bernhard Baunsgaard (RV):

På det radikale venstres vegne skal jeg gentage, at vi ønsker ikke at støtte dette lovforslag. Vi mener, at der fortsat skal være adgang til at oprette etableringskonti.

Vi er, som det er sagt fra flere ordførere allerede, derimod meget stærkt bekymrede over den måde, etableringskonti anvendes på, og finder en række af de former, hvorunder de har været anvendt i flere år, og som formentlig ved dette årsskifte har taget et øget omfang, absolut forkastelige og er parate til at gribe ind over for det, hvis der i øvrigt kan findes et flertal for det her i folketinget.

Jeg vil gerne sige som begrundelse for, at vi ønsker at opretholde adgangen for lønmodtagere til at sætte hen på en etableringskonto, at det er jo karakteristisk for dansk erhvervsliv, at det er præget af de mange små og mellemstore virksomheder i sammenligning med andre lande, som vi gerne vil sammenlignes med, f.eks. Sverige. Dette giver dansk erhvervsliv en ganske enorm styrke under en økonomisk krise. Havde vi som i Sverige koncentreret virksomhederne om ganske få og store enheder, ville situationen med hensyn til arbejdsløshed med den sårbarhed, vi har i Danmark, fordi vi har så få råstoffer i modsætning til Sverige, på arbejdsmarkedet have været ganske anderledes katastrofal, end den er i dag. Selv her under krisen kan vi konstatere – vi kan jo få tallene oplyst under udvalgsarbejdet – at det er meget karakteristisk, at mange vælger at begynde på en ny virksomhed.

Vi må af hensyn til beskæftigelsen – af hensyn til arbejderne, hvis man gerne vil sige det sådan fra socialdemokratiets eller andres side – fastholde, at der fortsat skal kunne oprettes etableringskonti, sådan at vi fortsat har muligheden for, at disse mange nye virksomheder kan startes også under en økonomisk krise.

Wilhelm (VS):

Jeg ved ikke rigtig, hvad det er at fremme debatniveauet, som hr. Bernhard Baunsgaard har talt så meget om i dag. Sprogligt tror jeg nok det er ret meningsløst, men det er jo et radikalt karakteristikon at udtrykke sig på den måde.

Jeg ved derimod, hvad det er at hæve debatniveauet, og jeg vil gerne i dag takke hr. Lykketoft for meget væsentligt at have hævet debatniveauet. Det synes jeg den socialdemokratiske ordfører gjorde ved at gå meget konkret og meget vidende ind i denne sag og give de konkrete eksempler og konkludere, at denne ordning er 95 pct. fidus og 5 pct. ineffektiv erhvervsstøtte. Jeg synes, det er at hæve debatniveauet at få sagt tingene så klart. Når det så oven i købet sker med den erfaring, som hr. Lykketoft har som tidligere skatteminister, synes jeg ikke, at det er mindre fortjenstfuldt. Man kunne godt have ønsket, at det var blevet sagt lige så klart ved tidligere lejligheder.

Vi er selvfølgelig tilhængere af det foreliggende forslag. Det er faktisk vores eget. Vi fremsatte det for 5 år siden, og dengang blev det mødt med almindelig uvilje, også fra hr. Lykketofts parti. Jeg skal ikke bestride, at hr. Lykketoft selv har haft et godt øje til disse ordninger hele sin tid herinde, men i hvert fald hans parti var ikke klar over det dengang.

Det er rigtigt, at ordningen har ekspanderet siden, men det viser vel bare, at det havde været bedre at få den afskaffet, da vi oprindelig foreslog det i 1978, hvor det endnu ikke berørte så mange, og hvor der derfor endnu ikke var disse store interesser i at beholde fiduserne. Dengang var der altså ikke lydhørhed. Det var der heller ikke rigtig, da SF et par år efter overtog forslaget, i 1980. Da var det heller ikke til at komme igennem med det. Nu har vi i hvert fald – oven i købet prisværdig klart – fået socialdemokratiets tilsagn om det på præcis samme grundlag, som vi dengang forelagde, på præcis samme beskrivelse af, hvordan disse ordninger bruges og misbruges, som vi dengang forelagde.

Jeg mener dog, at hr. Bernhard Baunsgaard har ret på ét punkt. Det er meningsløst, det er helt urimeligt at gøre det til et spørgsmål om, hvordan de radikale stiller sig. Det indebærer nemlig, at man forudsætter, at de radikale skulle være særlig villige til at gøre noget ved skattefiduserne. Man kunne lige så godt sige, at det afhænger af, hvordan hr. Glistrup stiller sig, for det radikale venstre har i hele den tid, hr. Bernhard Baunsgaard har været skattepolitisk ordfører, demonstreret, at når det kom til sagen, så er de radikale ikke til at få i tale, når det drejer

[Wilhelm]

sig om at begrænse skattefiduser. Der er altid en eller anden syg moster, som lige skal plejes, og der er altid en eller anden dødssyg begrundelse og et eller andet fortænkt eksempel på, at det giver nogle uheldige virkninger, som desværre forhindrer de radikale i at være med til den sanering af fradrag og fiduser, som de ellers slår sig så meget op på. I den forstand har hr. Bernhard Baunsgaard ret i, at det var fuldstændig urimeligt at gøre det til et spørgsmål om, hvordan de radikale stiller sig.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg er parat til at afskaffe skattefiduser. Jeg er ikke parat til at afskaffe fradrag, der efter vor opfattelse tjener et fornuftigt formål. Jeg kan kun ønske hr. Lykketoft til lykke med den forbundsfælle, som han har skaffet det socialdemokratiske parti nu – i modsætning til socialdemokratiets indstilling tidligere.

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

Jeg havde håbet på, at jeg i højere grad kunne takke for en bred tilslutning, da jeg mener, det er et fuldstændig indlysende lovforslag, der ligger på bordet.

Jeg synes, det er fantastisk, at man skal høre skatteministeren fortælle om, at formålet er at give privat opsparing, sådan at de unge kan komme i gang med nye virksomheder, og at der skal være ligestilling mellem lønmodtagere og erhvervsdrivende. Skatteministeren ved udmærket godt, at der også på bordet i dag ligger et forslag om at ophæve loven om investeringsfonds, og jeg kan da godt røbe allerede nu, at også det forslag har vi til hensigt at støtte, så den ligestilling kan man altså også opnå på anden måde. At det skulle være for at støtte de unge, så de kan etablere sig, det er næsten for meget at høre på, når man ved, hvordan loven i praksis fungerer, hvordan den bliver brugt til at sælge fradrag fra selskaber, som ikke kan trække fra, til private lønmodtagere.

Det er da udmærket, at der nu er nedsat et udvalg. Det er det, man altid kan gøre, når man gerne vil have noget forhalet. Vi må så vente, til det udvalg kommer med en betænkning, som vi så kan tage stilling til. Det kan vare mange år, og vi kan se i mellemtiden,

hvordan folk skaber sig det ene fradrag efter det andet.

Jeg vil takke hr. Lykketoft, fordi han på udmærket og meget klar måde har skitseret, hvordan det fungerer. Der er såmænd ingen grund til for mig at komme med yderligere illustration af, hvor tåbeligt loven virker.

Problemet om de radikale har vi længe haft herinde, og når hr. Lykketoft gør det til et spørgsmål om de radikale, så er det altid en penibel sag. Vi har jo set utrolig mange gange, at de radikale går på talerstolen og fortæller, at nu må vi også have ryddet op – det gælder inden for indkomstskatten med fradragene, det gælder inden for alle mulige andre fradrag – og når det så kommer til stykket, skal man have grundigere belyst, hvordan loven fungerer. Nu har de radikale været grundige i jeg ved ikke hvor mange år. Der er bare desværre overhovedet ikke kommet noget ud af deres grundighed, fordi de hele tiden sætter som en stopklods i for at gennemføre noget.

Hr. Bernhard Baunsgaard nævnte loven om negativ indkomstskat som et eksempel på, at noget var gået forhastet igennem. Det mener jeg er ukorrekt. Man vidste godt, da man vedtog loven om negativ indkomstskat, at der var nogle, der kunne bruge den uhenigtsmæssigt, men man sagde, at formålet med loven var vigtigere, og at det var vigtigt, at forslaget kom hurtigt igennem, samtidig med at man vidste, at det kunne misbruges. Der var ikke noget, man ikke var klar over, da man vedtog den lov. Den var grundigt behandlet, men den havde nogle uhenigtsmæssige sider.

Hr. Gammelgaard påpeger, at socialdemokratiet har sluttet sig til et SF-forslag, og det undrer hr. Gammelgaard sig over. Jeg troede ikke, at det kom an på, hvilket parti der fremsatte forslaget, men mere kom an på, hvilke forslag der blev fremsat. Jeg håbede da stadig væk, at der var nogle partier, der havde det sådan, deriblandt såmænd også det konservative. Men man kan altså se, at sådan er det ikke.

Hr. Gammelgaard taler også om risikovillig kapital, men indrømmer dog, at der har fundet misbrug sted. Det er dog altid noget. Det samme gælder for hr. Anders Poulsen. Begge vil afvente det omtalte udvalg. Den eneste af de borgerlige, jeg synes faldt i den grøft, var hr. Glistrup, som sagde, at det gæl-

[Marianne Bentsen-Pedersen]

der arbejdspladser. Så bliver vi altid lidt bløde om hjertet, det ved hr. Glistrup godt. Det synes jeg er lige så malplaceret som at fortælle, at det gælder den lille private sparer. Det er sådan her i folketetinget, at når de borgerlige partier skal have nogle blufffradrag igennem, så skubber man hele tiden de arbejdsløse og den lille private sparer i forgrunden, men lige så snart det gælder andre sider af deres politik, har de ikke spor imod at vedtage love, som skaber arbejdsløshed, og som er imod den lille sparer. Det er det rene hykleri, man her kommer med, og jeg skal sige, jeg er glad for, at hr. Glistrup var den eneste, der faldt i den grøft – så langt i hvert fald.

Vi får at vide fra det radikale venstre, at det danske erhvervsliv består af små virksomheder, og dem må vi endelig støtte. Ja, selvfølgelig må vi det, men vi kan ikke støtte dem igennem en lov som den, der ligger på bordet her. Denne lov kan kun ændres, så der ikke bliver fiduser i den, og så den støtter de små, ved simpelt hen at blive afskaffet. Hvad der skal ske bagefter, vil jeg meget gerne være med til at se på, sådan at vi kan få små virksomheder i gang, eventuelt med skattesubsidier. Så langt vil jeg såmænd godt gå. Men vi får ikke misbruget væk, medmindre vi afskaffer loven. Derfor vil jeg nok en gang henstille, at de radikale, grundige som de er, også sætter sig grundigt ind i, hvordan denne lov reelt fungerer, så der måske kan komme noget mere positivt ud af det.

Til hr. Wilhjelm vil jeg sige, at det er rigtigt, at det er et gammelt lovforslag, som har været diskuteret flere gange, og jeg er fuldstændig enig i, at det burde have været vedtaget for 5 eller flere år siden, men håber, at det trods alt må gå igennem nu.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg vil gerne være med til at afskaffe fradragsfiduser, men forudsætningen for, at jeg vil afskaffe det, man kalder en fradragsfidus, er, at det bevises, at det er en fidus.

Efter min mening er etableringskonti ikke fradragsfiduser. Det har man lov til at mene. Man har lov til at mene hvad som helst, også at de er lavet af en grøn ost, eller hvad man finder på. Jeg anser dem ikke for fradragsfiduser.

Der er derimod en række fradrag, som jeg gerne ville kigge på. Nu har jeg set, at SF's ordfører gerne vil have ordet; så kunne jeg måske få svar på dette: et af de fradrag, jeg gerne ville afskaffe, er fradraget for det, man betaler ind til fagforeninger og arbejdsgiverforeninger. Disse penge bruges først og fremmest til at påføre samfundet tab. Vil fru Marianne Bentsen-Pedersen være med til at afskaffe disse fradrag og sige: vel, vil folk føre krig, så bliver det på egen bekostning og ikke på samfundets – og til gengæld, ligegyldigt hvem der stiller forslag om det, bevare adgangen til at trække fra for arbejdsløshedsforsikringen, som der har været angreb på?

(Kort bemærkning).

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

For nu at starte med det sidste vil jeg godt sige, at alle fradrag jo påfører samfundet tab, uanset om det er fagforeningsbidrag eller A-kassekontingent eller indskud på etableringskonto. Fradrag må påføre samfundet tab, idet der kommer mindre ind i skat.

Med hensyn til, om vi vil være med til at afskaffe andre fradrag, vil jeg godt sige, at i en indkomstskatteløsning vil vi gerne være med til at se på de fradrag, der findes her, men jeg kan ikke forstå, hvorfor de fradrag, som er forbundet med udgifter ved det arbejde, man har, skal være de første, man tager fat på. Men hvis vi får det i en større løsning, kan vi altid diskutere, hvilke fradrag der skal indgå i en indkomstskatteløsning.

Om selve lovforslaget vil jeg godt spørge hr. Bernhard Baunsgaard: hvis det nu viser sig i udvalget, at der rent faktisk er mange fiduser omkring etableringskonti, vil hr. Bernhard Baunsgaard så være med til at afskaffe loven?

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg kan godt gentage, hvad jeg allerede har sagt med hensyn til etableringskonti, at jeg gerne vil være med til at fjerne mulighederne for misbrug, i det omfang det overhovedet er muligt.

Med hensyn til fradraget for betaling til arbejdsgiverforeninger og fagforeninger siger fru Marianne Bentsen-Pedersen, at det er noget, der har at gøre med ens arbejde, det er en omkostning. Det er det ikke. Der er

[Bernhard Baunsgaard]

som bekendt ikke organisationstvang i dette land. Der er ingen, der tvinger én til at melde sig ind i en fagforening. Jeg har selv været formand for en. Jeg synes, det er en fornuftig måde at etablere sig på i forhold til sit arbejde, men jeg har aldrig kunnet forstå, at disse fornuftige forhold skal være fradragsberettiget.

Derimod synes jeg, det er udmærket, at vi siger til folk: hvis I tegner en forsikring, der dækker en eller anden vanskelig situation som f.eks. arbejdsløshed, så er det rimeligt, at den udgift er fradragsberettiget. Det er nok dér, forskellen mellem os er. I forlanger enten alt eller intet. Jeg vil gerne have lov til at sortere og afskaffe nogle fradrag, jeg ikke kan se begrundelsen for.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Fru Marianne Bentsen-Pedersen siger fejlagtigt, at fradrag påfører samfundet tab ved, at der kommer mindre ind i skat. Ja men dér forveksler fru Marianne Bentsen-Pedersen fuldstændig samfundet med staten og de andre offentlige kasser. Samfundet tjener på, at pengene holdes væk fra statskassen, ved at de kan benyttes på en samfundsmæssigt nyttig måde til at skabe fornuftig produktion, og samfundet taber på, at pengene går ind i den bundløst forgældede statskasse. Man må aldrig nogen sinde sætte lighedstegn mellem samfundet på den ene side og staten på den anden side. Staten er i meget vidt omfang samfundets fjende. Det er ikke den lille forskel på fru Marianne Bentsen-Pedersen og mig, det er den store forskel.

(Kort bemærkning).

Wilhelm (VS):

Jeg synes nok, at hr. Bernhard Baunsgaard nu – for jeg ved ikke hvilken gang – er tyet til at tale om noget ganske andet. Talen var om – og hr. Bernhard Baunsgaards udgangspunkt var også – holdningen til fradragsfiduser, og så begynder han at tale om kontingenter til det ene og det andet. Dem kan vi jo altid diskutere, ligesom man kan diskutere kørepenge osv. Men jeg går ud fra, at hr. Bernhard Baunsgaard ikke vil kalde f.eks. faglige kontingenter for fradragsfiduser.

Lad os prøve at være en lille smule præcise her for en gangs skyld, hr. Bernhard

Baunsgaard, og lad os prøve at definere fiduser. Fiduser er fradragsordninger, som er sådan indrettet, at man motiveres til at have en udgift, som giver øget likviditet. Det var det, hr. Lykketoft påviste at disse konti gør – som vi påviste for 5 år siden. Man motiveres til at have en udgift, fordi det reelt, efter at skatteordningerne kommer ind i billedet, giver øget likviditet. Det er det samme, vi kan påvise med rentefradragsretten, når man motiveres til at tage et pantebrev på 9 plus 3 – et mindre afdrag og en større rente, fordi det giver øget likviditet at tage den højere rente – fremfor et pantebrev på 8 plus 4. Det er fiduser. Lad os ikke begynde at tale om alle mulige andre fradrag, hvor folk har mindre likviditet, efter at de har betalt deres kontingent og fået deres skattelettelse, og begynde at kalde det fiduser.

Jeg vil gerne spørge hr. Bernhard Baunsgaard: mener han, at en kontingentbetaling – selv om den er fradragsberettiget, men hvor man alligevel har færre penge tilbage, når man har betalt sit kontingent og fået sin skattefordel – er en fradragsfidus, eller kan han forsøgsvis være enig i, at vi skal prøve at definere fiduser som de udgifter, man motiveres til, fordi man får større likviditet, efter at man har haft udgifterne og fået skattefordelen?

(Kort bemærkning).

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

Nu kommer hr. Bernhard Baunsgaard og siger, at vi slet ikke vil sortere i fradragene, vi vil enten have dem alle sammen væk, eller også vil vi ikke have nogen væk. Jeg har aldrig hørt mage til sludder. Jeg siger netop, at vi gerne vil være med til at se på de fradrag, der er på indkomstkatten, og at vi ikke mener, man skal starte med de fradrag, man har ved erhvervelsen af sin indkomst.

Man kan sige, der er mange ting, der er frivillige i forbindelse med, hvad det koster at gå på arbejde. Hvor langt man har til sit arbejde, er mere eller mindre – i princippet i hvert fald – en frivillig sag. At man så i øjeblikket ofte er tvunget til at have langt til sit arbejde, er noget andet. Men sådan kan man ikke dele det op. Man har nogle udgifter ved at have et arbejde, eller også har man dem ikke. Så kan de være frivillige eller ej; A-kas-

[Marianne Bentsen-Pedersen]

sen er jo sådan set i princippet også frivillig, hvis vi endelig skal gå så langt.

Hr. Glistrup har naturligvis ret i, at staten og samfundet ikke er det samme, men i den forbindelse, hvori hr. Bernhard Baunsgaard tog det op, tror jeg nok, hr. Bernhard Baunsgaard sagde, at det var staten, fordi det drejede sig om indkomster til staten eller ej. Jeg gik ikke ind i den debat, men opfattede det bare på den måde.

Men jeg vil da godt høre fra hr. Glistrup, hvor samfundets tab ligger, hvis man ophæver muligheden for at bruge etableringskonti i forbindelse med leasing.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Vi er kommet ind i at skulle definere, hvad en fradragsfidus er. En fradragsfidus er for mig f.eks. dette at oprette en etableringskonto uden nogen sinde at have ønske om at blive selvstændig. Det vil jeg gerne prøve at forhindre.

Det er også en fradragsfidus for mig, når man siger, at man betaler et fagforeningskontingent og får fradrag for det, fordi formålet er at sikre én en bedre løn og et bedre arbejdsmiljø. Det er helt i orden, og det er derfor, det i sin tid blev indført. Men det bliver en fradragsfidus i det øjeblik, man over sit fagforeningskontingent støtter kommunister, SF, VS og socialdemokratiet. Det bliver en fradragsfidus for arbejdsgiverne, når Dansk Arbejdsgiverforening i stedet for at beskæftige sig med arbejdsgivernes forhold bruger en del af kontingentet til at støtte venstre og konservative. Partierne burde ikke modtage den slags støtte, for det koster altid, selvfølgelig koster det, man er i lommen på disse organisationer, når tilskuddet bliver tilstrækkeligt stort, det kan enhver da sige sig selv.

For at fuldende billedet bliver det naturligvis også en fradragsfidus, når man støtter en bestemt avis som Aktuelt, som man ikke kan få læsere til i tilstrækkeligt omfang, således at den kan løbe rundt. Hvis Dansk Arbejdsgiverforening giver sig til at støtte Berlingske Tidende, bliver det også en fradragsfidus.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Hr. Wilhjelm har flere gange i dag søgt at føre sig frem som den puritanske væbner for Det danske Modersmålselskab, men også i sidste omgang kom han galt af sted med det, da han forsøgte at påvise, at fradragsfiduser skulle være noget, der ikke havde med fagforeningspenge at gøre. Fradragsfiduser betyder simpelt hen på dansk: de fradrag, man misunder andre. Derfor kan man overhovedet ikke anvende den definition, som hr. Wilhjelm var inde på.

Men hr. Wilhjelm siger: ja men man får da ikke nogen likviditetsfordel ved at have et højt fagforeningskontingent. Ja, man kommer til en eller anden såkaldt kongres på et fint luksushotel, hvor man bliver bespist og bedrukket på bedste måde. Dermed sparer man den privatudgift og vælter den over på sit fagforeningskontingent i stedet for. Man undgår at skulle betale tilskud til sit politiske parti, for det fratrækker man over fradraget, og eventuelt til den avis, som man holder meget af, det går også over fagforeningsfradraget, og man får lekture i form af de tryksager, som udsendes, alt sammen fradragsberettiget. For en gangs skyld synes jeg, det var et klogt indlæg, hr. Bernhard Baunsgaard lige kom med i besvarelse af hr. Wilhjelm's meget letbenede og uholdbare kritik.

(Kort bemærkning).

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

Jeg skal i modsætning til de to forrige talere holde mig til det lovforslag, vi diskuterer.

Hr. Bernhard Baunsgaard sagde i den forbindelse, at når man opretter etableringskonto uden at regne med, at man vil være selvstændig, er det en skattefidus. Vi har anset det for at være den eneste mulighed for at komme den skattefidus til livs, at man fjerner retten til etableringskonto.

Nu vil jeg gerne spørge hr. Bernhard Baunsgaard: hvordan vil hr. Bernhard Baunsgaard fjerne den fidus? Vil hr. Bernhard Baunsgaard være med til i udvalget at se på, hvordan vi fjerner den? Er der ikke andre muligheder end at ophæve loven om etableringskonto, så må det være konsekvensen.

Første næstformand (Knud Østergaard):

[Første næstformand]

Det er ikke min hensigt at gå imod forretningsordenen og fjerne anden omgang, men hr. Bernhard Baunsgaard har ordet for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg tror på, at vi nok kan finde frem til nogle regler, der fjerner i hvert fald en del – og forhåbentlig en hel del – af fiduserne.

Selve loven om indskud på etableringskonto er for mig for værdifuld til, at jeg vil fjerne den, fordi der er nogle fiduser tilbage. Vi skal ikke komme i den situation, at vi ikke bare smider det beskidte vand ud, men lader barnet ryge med.

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Så vil jeg godt spørge hr. Bernhard Baunsgaard helt kontant: vil han være med til at begrænse etableringskontoloven sådan, at etableringskonti kun kan bruges i forbindelse med etablering af en virksomhed, hvor stifteren selv har sin hovedbeskæftigelse? Så er de fleste af fiduserne – de 95 pct. af fiduserne, som hr. Lykketoft snakkede om – jo væk, så er der reelt kun de 5 pct. tilbage. Vil hr. Bernhard Baunsgaard være med til en så vidtgående begrænsning?

Første næstformand (Knud Østergaard):

Hr. Bernhard Baunsgaard for en sidste kort bemærkning, og derefter bliver det ministeren.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Nu har jeg jo modtaget mange underretninger oppe fra denne talerstol. Desværre har de ikke alle sammen været helt korrekte. Jeg ved ikke, om hr. Rahbæk Møllers underretning heroppefra om, at det kan gøres på den måde, er korrekt, men en af de ting, som jeg tidligere har nævnt over for hr. Lykketoft – derfor undrede hr. Lykketofts meget voldsomme overfald på mig – var netop muligheden af at undersøge, om man kunne stille krav om, at vedkommende selv skal være delagtig i den virksomhed, der etableres for en etableringskonto. Jeg vil gerne være med

til at undersøge, hvor langt vi kan gå i den retning.

Ministeren for skatter og afgifter (Isi Foighel):

Jeg er godt tilfreds med udviklingen i debatten indtil nu, fordi der er to ting, som jeg mener har manifesteret sig krystalskarpt. For det første: der er et flertal i folketinget for at bekæmpe misbrug og utilsigtet anvendelse af også denne skattelov. For det andet: der er et flertal mod det lovforslag, som er fremsat af fru Marianne Bentsen-Pedersen.

Jeg må indrømme, at jeg blev noget chokeret over hr. Lykketofts indlæg i sagen, hvor man brugte udtrykket, at den holdning, som regeringen har til dette forslag, var mageløs. Det er min opfattelse, at hr. Lykketofts holdning er mageløs. Den er mageløs gennem sin paranoide koncentrering om misbrug af eksisterende skattelove. Man skulle hellere koncentrere sig om det positive i skattelovene, for jeg kan forsikre hr. Lykketoft om, at der ikke er én eneste af de skattelove, der blev vedtaget i hans tid som minister eller i hans forgængers tid som minister, eller som vil blive vedtaget i min tid som minister og mine efterfølgers tid, som ikke på en eller anden måde kan misbruges. Denne trang til, så snart der er et eller andet misbrug, der bliver blæst op i pressen, at nu skal man altså ændre lovene og nu skal man gøre noget voldsomt i stedet for at koncentrere sig om lovenes positive virkninger, det er en måde at lave skattelove på, som er årsag til det komplicerede og usammenhængende system, vi har i dag.

Hr. Lykketoft sagde, at der var ingen interesse for ordningerne. Ja men hvor ved hr. Lykketoft det fra? Hvis vi ser på, hvor mange penge der indbetales på ordningerne, vil vi erfare, at dette beløb er stærkt stigende. Det svarer til de erfaringer, man har med alle ordninger: der er en tilløbstid, indtil det går op for befolkningen, hvad ordningerne indeholder, og hvorvidt man kan være med til det. Vi kan kun konstatere, om der er nogen interesse for ordningen, ved at undersøge, hvem det er, der benytter sig af ordningerne, og hvad pengene bliver brugt til. Det er netop det, som det udvalg, jeg har nedsat, skal undersøge og konstatere.

[Ministeren for skatter og afgifter]

Hr. Lykketoft siger, at det er overflødigt, fordi man allerede har undersøgt spørgsmålene i indkomstskatteudvalget i 1976. Jeg går ud fra, at det var af beskedenhed, hr. Lykketoft ikke nævnte, at han var et særdeles fremtrædende medlem af dette indkomstskatteudvalg. Ikke desto mindre er der ikke fremsat noget forslag i den tid, hr. Lykketoft var skatteminister – i en periode, som i hvert fald var tre gange så lang som den periode, jeg har siddet som skatteminister. Forklaringen om, at det var, fordi man ikke troede, man kunne få flertal for det, er måske rigtig, men vores demokratiske parlamentariske system er nu engang opbygget på den måde, at det er i folketinget, man konstaterer, om der er flertal eller ikke flertal for det.

I det indlæg, fru Marianne Bentsen-Pedersen kom med, var der to ting, jeg hæftede mig ved. Det ene var den udtalelse, som også andre hæftede sig ved: at et fradrag påfører tab. Ja men det er da en ejendommelig filosofi. Den tyder på, at staten har en ret, et krav på en meget stor del af borgernes lønninger, og hvis staten ikke får alt med, der ligger i tegnebogen, så lider staten et tab. Det er ikke min filosofi. Min filosofi er den stik modsatte. Min filosofi er, at borgerne lider et tab, når de skal betale skat. Det er nødvendigt, at der skal betales noget skat, for at vi kan holde samfundet i gang, men dette at tro, at det, der indtjenes, ejes af staten, ejes af samfundet, er en fuldstændig forvriddning af hele beskatningssystemet i et demokratisk samfund.

Det må være denne forvriddning, der har ført til, at fru Marianne Bentsen-Pedersen har fremsat dette forslag, som minder mest om fabelen om kæmpen, der lå og sov og blev forstyrret af en flue på næsen. Der kom en bjørn, som ville redde kæmpen, og den tog en sten og kastede på fluen. Derved blev fluen dræbt, men det blev kæmpen også. Fordi der er detaljer i denne lov, som ikke er rigtige, er der ikke den ringeste grund til at ophæve den.

Lykketoft (S):

Det, der er den grundlæggende fejltænkning hos det borgerlige flertal i folketinget, er, at denne ordning har nogen værdi af betydning for erhvervslivet. Jeg sagde det i mit første indlæg, men da der ikke er nogen, der

har forholdt sig til det, vil jeg godt repetere det i mit andet indlæg.

Indkomstskatteudvalgets betænkning fra 1976 sagde entydigt, at ordningen er forbundet med ikke ubetydelig administration, der er betydelig usikkerhed med hensyn til, om reglerne virker efter deres hensigt, og så påviste man i øvrigt, at i de første 9 år af ordningens levetid var der kun indbetalt i alt 137 mill. kr.

Konklusionen var på baggrund af alle disse ting, at ordningen bør afskaffes, så der ikke i fremtiden kan foretages indskud på etableringskonto. Betænkningen er underskrevet af Jens Rossman, Hans Westerberg, Henning Møller, Hans Würtzen, skattedirektøren i Århus, Erik Pedersen, Erik Møllerup, Preben Juul Kjær, som dengang var formand for de statsautoriserede revisorer, og – hvad ministeren sagde jeg i min beskedenhed havde glemt – bl.a. Mogens Lykketoft.

Det, at disse mennesker i denne sag er enige med SF, betyder jo ikke nødvendigvis, at SF har uret. Det, at socialdemokratiet i denne sag er enig i konklusionen i SFs forslag, betyder heller ikke, at vi – og jeg tror såmænd heller ikke SF – har noget som helst ønske om at dæmpe eller fjerne etableringslysten i det private erhvervsliv. Det, vi prøver på at sige heroppefra, er det samme budskab, som disse forholdsvis skattesagkyndige mennesker kom med i 1976: det er en belastende ordning administrativt, den bidrager ikke til noget væsentligt i forhold til det, der var dens formål. Og så tilføjes: siden da er det lykkedes de ganske almindelige skattepekulanter at få øje på ordningen; derfor har den fået en voldsom opblomstring. Men det har jo – som vi kan se ved gennemgang af alle disse leasingprojekter fra nytår – i alt væsentligt været i projekter, hvor man omdefinerede det formelle ejerforhold til nogle maskiner, der stod og kørte i forvejen, og hvor man ikke har fået flere mennesker i arbejde af den grund.

Det, jeg ikke forstår og fortsat ikke vil kunne forstå, er, at det borgerlige flertal her i folketinget på sine egne præmisser – med sine egne ønsker om, at erhvervslivet skal kunne fungere fornuftigt og udvikle sig – ikke vil være med til at erstatte dette makværk, som vi har kørt med i alt for mange år, med nogle fornuftige etableringsstøtteordninger. Det forstår jeg ikke.

[Lykketoft]

Der har selvfølgelig været den forventelige, men dårligt anbragte polemik om, at hr. Lykketoft jo ikke kom med noget lovforslag, da han var minister. Nej, det er korrekt. Det ville han gerne have gjort, det havde han overvejelser om, det diskuterede han med andre partier. Men det er ikke rigtigt, at socialdemokratiet nu står og skal forholde sig til noget, som socialistisk folkeparti har foreslået, og som vi ikke selv har foreslået, hr. Gammelgaard. Det fremgår af vores beslutningsforslag fra oktober måned her i folketinget, at vi ønskede etableringskontoordningen fjernet.

Jeg kunne tænke mig at stille de samme spørgsmål til hr. Bernhard Baunsgaard, som andre har stillet: hvad nu, hvis det kan lykkes at dokumentere, hvordan denne ordning bruges eller rettere misbruges, vil hr. Bernhard Baunsgaard så være med til at lukke? Jeg forstod hr. Bernhard Baunsgaards svar sådan, at det ville han måske godt, men det var nogle meget uklare definitioner, jeg kunne få ud af indlægget heroppe. Jeg håber, at vi kan få en klaring. Jeg håber også, at vi kan få en positiv klaring, og jeg håber ikke, at det radikale venstres politik i sagen styres af, om der er nogen, der taler hårdt til den radikale ordfører heroppefra. Jeg håber, at den styres af, at det radikale venstre foretager en nøgtern analyse af de kendsgerninger, som vi måtte få frem i udvalgsarbejdet.

Ministeren for skatter og afgifter (Isi Føjhel):

Når hr. Lykketoft bliver ved at henvise til indkomstskatteudvalgets betænkning fra 1976 og siger, at det dermed er godtgjort, at ordningen ikke fungerer, så er det fantastisk mærkværdigt. I 1976 var der for ca. 100 mill. kr. indskud. I 1982 er beløbet antagelig 8-9 gange så stort. Jeg taler altså om indskud og ikke om hævelser. Der er da grund til at formode, at indkomstskatteudvalget ikke ville være kommet til det samme resultat og ikke ville have anset ordningen for uegnet, hvis de dengang havde vidst, at ordningen havde en tilslutning, der var 8 gange så stor. Den form for argumentation er nøjagtig lige så urealistisk og mærkværdig, som når hr. Lykketoft her fra talerstolen siger, at der er noget, han ikke forstår.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Det var dette spørgsmål fra hr. Lykketofts side, som jeg gerne vil besvare med det samme: om dette, at nogen taler hårdt heroppefra, påvirker radikal stillingtagen. Nej, det gør det ikke, men jeg kan måske føje til, at det skal forstås i begge retninger. Selvfølgelig vil vi prøve at vurdere i udvalget på saglig måde, hvad der kan gøres for at stoppe fiduserne, men der er én anden følge af den måde, som f.eks. hr. Lykketoft optrådte på før. Det gør, at jeg kommer til at tænke på, at hvis man har en dårlig sag, så skal man tale med store bogstaver. Det vil jeg også huske. Jeg vil være til det yderste skeptisk over for argumenter, der kun kan klare sig ved, at man bruger noget, der nærmer sig ukvemsord. Hvis man har en stærk saglig sag, kan man argumentere sagligt for den.

Den første bemærkning fra hr. Lykketoft kan jeg lige så godt tage med det samme. Dette, at disse mennesker - der blev nævnt en række, som i dag har høje stillinger inden for skatteadministrationen bl.a. - er enige med SF, kan dog ikke betyde, sagde hr. Lykketoft, at SF har uret. Nej, men der er desværre heller ingen garanti for, at de har ret. Jeg kan minde om den negative indkomstskat, som blev anbefalet af en række af de samme mennesker, f.eks. hr. Lykketoft. Vi spurgte dengang, om der dog ikke kunne gøres noget, og fik at vide, at vi skal have en let administrerbar regel, og derfor skal der ikke være nogen indskrænkninger i den negative indkomstskat. Men her for 14 dage siden stod hr. Lykketoft og sagde: selvfølgelig må vi gribe ind over for disse fiduser.

Mon ikke det er noget af det samme, når man siger, at nu skal man lave om på reglerne om etableringskonto? Man taler med store bogstaver, og man vil gribe ind, men der er desværre ikke på forhånd nogen som helst grund til at tro, at man har ret.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Jeg må måske sige til hr. Bernhard Baunsgaard, at jeg føler egentlig ikke, jeg har brugt ukvemsord. Det kan godt være, jeg har udtalt mig lidt summarisk. Det har noget at gøre med taletiden. Dette er en kompliceret sag, det er en vigtig sag. Jeg mener ærlig talt, at det er en af de klareste og bedste sager,

[Lykketoft]

folketingset har haft mulighed for at tage stilling til skattepolitisk i de sidste lange tider, for her er vi oppe på så høje misbrugsprocenter, at det burde være hævet over enhver diskussion, også fra borgerlig side, at noget må der gøres. Når jeg siger det, er det ikke uden belæg i tallene. Nu sagde skatteministeren: ja men udnyttelsen er jo vokset, det tyder på, at konklusionerne fra 1976 var forkerte. Ja, indskuddene er vokset, og udtrækene er vokset lige så hurtigt. Der er altså ikke tale om, at man sparer nævneværdigt op, men der er tale om, som jeg illustrerede i mit første indlæg, at mange mennesker går hen og låner pengene i banken og straks skyder dem ind i noget leasingsjov og på den måde får en stor skattebesparelse og en likviditetslettelse. Vi ved jo ved optælling af de projekter, der har været annonceret omkring nytår i forbindelse med ejerskifte på igangværende maskiner, hvor stor en vækst der er på det område, og vi ved, at disse projekter i meget høj grad henvender sig – også direkte i udformningen af annoncerne – til de mennesker, der har etableringskonto. Vi ved, at banker – bestemte banker især, men næsten alle banker, næsten alle pengeinstitutter – har sat i system at anvise de højtlojnedede lønmodtagere under 40, der havde ondt i skatten, at de kunne bruge eller rettere sagt misbruge etableringskontoordningen.

Der mangler altså ikke dokumentation for de betragtninger, jeg har fremført her om, at vel er brugen af ordningen steget voldsomt, men det er fuldstændig synonymt med, at misbruget af ordningen er steget voldsomt.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Nu var hr. Lykketoft jo lige ved at blive særdeles farlig, for nu prøvede hr. Lykketoft – især i første halvdel af sit indlæg – at være saglig. Jeg kan med det samme sige, at den måde at fremføre en sag på gør meget større indtryk på mig, for så kan jeg dog i hvert fald som udgangspunkt forestille mig, at der er saglige grunde til det, man gør, når man ikke behøver at bruge de store bogstaver i sin tale.

Der blev sagt, at dette er et kompliceret og indviklet forhold, som man må se på, og at der er tale om store misbrug. Jeg ved ikke, i hvor høj grad der er tale om store misbrug.

Jeg ved, at der er misbrug. Hvor vidt omfang det har, ved jeg ikke, men det er sådan noget, jeg gerne vil drøfte. Jeg vil gerne prøve på at opfange det, og jeg vil gerne drøfte, om en af de muligheder kan anvendes, som jeg forleden omtalte for hr. Lykketoft. Vi kunne eventuelt kræve, at en etableringskonto kun kan bruges, såfremt den, der bruger den, selv deltager i et eller andet omfang i den virksomhed, som han etablerer. Så er vi inde på sagligheden.

Vi skal ikke smide barnet ud med det beskidte vand, ikke fjerne et fradrag, der i hvert fald – det er også anerkendt af hr. Lykketoft nu – har haft et fornuftigt formål. Vi skal ikke kassere det, bare fordi der er nogle misbrug.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Et af hr. Lykketofts hovedargumenter er blevet, at det er misbrug, fordi pengene hurtigt går ud af etableringskontiene. Det vil jeg gerne høre hvor hr. Lykketoft har fra. Den seneste oplysning, jeg kender til, er skatteministerens oplysning om, at der ultimo 1981 inde stod 1.174 mill. kr. på etableringskonti i banker og sparekasser. Når man sammenholder det med, at opsparingsbeløbet har plejet at ligge omkring de 300 mill. kr. eller noget lignende, så er det altså 4 års indskud, der står på etableringskonti. Man kan ikke sige, at det tyder på et hurtigt udtræk. Jeg troede da snarere, man havde grund til at være bekymret på ordningens vegne, hvis pengene stod og blomstrede alt for længe på etableringskonti og det altså bare blev til, at man skød dem ind, ikke for at skabe nye arbejdspladser, men bare for at få et fradrag og så i øvrigt tage de høje bankrenter. Jeg synes absolut ikke, at man fra samfundets side skal besvære sig over, at folk er for hurtige til at hæve pengene. Tværtimod er det da hele meningen med etableringskontiene, at pengene skal se at komme ud og arbejde, at de skal skabe nye arbejdspladser. Hvis man endelig skulle kritisere noget, skulle man nok snarere ønske, at man havde hævet pengene noget hurtigere, end det er sket. Den del af hr. Lykketofts argumentation for, at ordningen må ophæves, er efter alt at dømme aldeles uholdbar, når man sammenholder med realiteterne og ikke bare som hr. Lykketoft bru-

[Glistrup]

ger sin tid på at føre en valglæskpropaganda i kapløb med SF og tror, at man kan få nogle vælgere, der ikke aner, hvad det drejer sig om, til derved at stemme enten på socialdemokratiet eller på SF. Det er nok hovedforklaringen på hr. Lykketofts iltre indlæg her fra denne talerstol.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Jeg er nødt til at sige noget til hr. Glistrup, som han godt selv ved, men som andre, der lyttede til ham, måske ikke helt var klar over. Den store fordel ved etableringskontoordningen er ikke at sætte nogle penge på en bankrente i en lang årrække, det er at få dem hurtigt ud igen ved en lille udbetaling på en leasinganpart, så man får en stor likviditet. Så længe pengene er bundet på kontoen, er der jo ikke den store fordel knyttet til det. Det er selvfølgelig derfor, at omsætningshastigheden er voldsomt stigende. Der har været så mange dygtige pengeinstitutter og andre mellemhandlere for skattefiduser, der har fundet ud af, at de kunne tilbyde disse leasinganparter med lav udbetaling og dermed sikre, at folk fik pengene ud fra etableringskontoordningen uden at etablere sig. Det er jo blevet den nye industri for pengeinstitutterne at sikre udnyttelsen af etableringskonto uden at etablere sig – med den risiko, der ligger i det.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Om udbetalingen er lille, f.eks. 5 eller 10 pct., eller stor, f.eks. 95 eller 100 pct., må være aldeles ligegyldigt for samfundet. Det afgørende er, at der skabes en arbejdsplads – eller mange arbejdspladser måske – i kraft af, at der ofres 100 mill. kr. Om så man fra etableringskontoen i første omgang kun trækker de 10 mill. kr. og der er andre, der betaler de 90 mill. kr. til at formindske den arbejdsløshed, som de regeringer, hr. Lykketoft sad i, har hovedansvaret for her i landet, er i og for sig bimplende ligegyldigt, for de, der sammenlagt laver en udbetaling på 10 mill. kr., kommer til at hæfte for de 90 mill. kr., kommer til at betale dem på et eller andet tidspunkt. Det afgørende ved etableringskontoen er, at den skaber arbejdspladser,

den skaber beskæftigelse, og dér er det inderlig ligegyldigt, om udbetalingen er lidt større eller lidt mindre. Det kan kun bruges i den gule presse og så i den røde valgkamp.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Jeg skal oplyse, at vi i den almindelige talerrækkefølge er nået frem til hr. Gammelgaard.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Kun for at understrege, at nu er jeg totalt uenig med hr. Glistrup. Det er ikke ligegyldigt, om man trækker 50.000 kr. ud fra en etableringskonto, indbetaler 5.000 kr. til et anpartsselskab, der leaser, og låner resten af pengene. Det påvirker samfundet, det påvirker renten, og det skaber en skattefidus, for resten af de 50.000 kr., man fik fri, de 45.000 kr., bruges til rent privatforbrug. Det er en skattefidus, og det er sådan noget, jeg gerne vil være med til at opfange. Det kan godt være, at jeg er helt uenig med hr. Glistrup nu, men så kan det være, jeg kan blive enig med andre.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Det er måske for meget forlangt, men alligevel vil jeg stille spørgsmålet til hr. Glistrup: hvad er det for en beskæftigelseskabende aktivitet, der kommer, når Slagteri-region Syd overdrager den formelle ejendomsret til en pølsemaskine, der længe har stået og frembragt pølser på deres slagteri, til et leasingselskab nede i Sønderjylland? Hvad er det for en beskæftigelsesfremme, der kommer ud af det, hr. Glistrup? Må vi godt få en forklaring.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

For det første, at man uanset tidernes ugunst kan opretholde den pågældende slagterifunktion og ikke må nedlægge de arbejdspladser, sådan som man har måttet nedlægge så mange andre arbejdspladser.

For det andet det, at Slagteri-region Syd ind i sin kasse får nogle millioner kroner, som kan bruges til selskabets videre udbygning i form af byggearbejder, hvor bygnings-

[Glistrup]

arbejdere kommer i funktion. I de nye slagterianlæg, som bliver skabt, kan der derefter ansættes nye slagteriarbejdere. Så der er i allerhøjeste grad en funktion.

Hr. Bernhard Baunsgaard fremfører, at der kommer et privatforbrug, og at det skulle være et onde. For det første er da det lykkeligste, vi kan gøre, at skabe forbrugsmuligheder. Det er faktisk det, vi er her for, for at den danske befolkning kan få størst mulige forbrugsmuligheder. Men hvis manden med etableringskontoen, der præsterer en lille udbetaling, får flere forbrugsmuligheder, så er der tilsvarende formindskede forbrugsmuligheder for dem, der lånefinansierer – altså dem, der dækker de resterende 90 eller 95 pct., som er fremmedkapitalfinansieret. Så det, der i det højeste sker, er, at et forbrug flyttes fra Petersen til Hansen, og det kan lovgivningsmagten i og for sig være ligeglad med. Men lovgivningsmagten kan være begejstret over, at der både i det af hr. Lykketoft omtalte tilfælde og i de andre tilfælde, der er kaldt misbrug, skabes tusindvis, titusindvis af arbejdspladser, vi ellers ikke havde haft.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Nu overser hr. Glistrup jo mange ting. Han overser f.eks., at det ikke er slagteriet, der har den helt store økonomiske fordel af det. Det har en lille fordel, men det kan nu ikke give mange arbejdspladser, og vi har ikke nogen som helst garanti for, at de penge bliver brugt til noget som helst de første mange år andet end at konsolidere.

Det er, hvad det er, men det, der er karakteristisk for disse arrangementer, er: hvem taber? Det gør klart de offentlige kasser. Hvem vinder? Det gør i et vist begrænset omfang nogle af de selskaber, der stiller maskinerne til rådighed. Ellers ville de jo ikke gøre det. Men det gør først og fremmest de mellemhandlere, pengeinstitutterne, der arrangerer dette her, i form af høje renter på lån til leasingelskaberne, i form af garanti-provision, i form af administrationsgebyrer, og så går resten af fortjenesten ud til de dyrlæger, tandlæger, menneskelæger eller andre gode mennesker, som har ondt i skatten, men som ikke havde drømt om at etablere sig som slagteridrivende med en risiko.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

At skabe forbrugsmuligheder er den store lykke, sagde hr. Glistrup. Hvis det var løsningen på alle vores problemer, kunne vi bare forhøje arbejdsløshedsunderstøttelsen til 200.000 kr., og så ville der blive forbrugsmuligheder, men det er jo også – undskyld udtrykket – det rene sludder.

I den situation, som vi i 1983 er i, hvor finansministeren netop har meddelt finansudvalget, at underskuddet på indeværende års statsbudget vil blive på mellem 60 og 70 mia kr., og hvor det danske samfund har en gæld på ca. 365 mia kr., er det ikke først og fremmest lykken at skabe den store forbrugsmulighed og slet ikke for et fuldstændig tilfældigt udsnit af befolkningen, nemlig det udsnit, der ikke alene har retten til at oprette etableringskonti, men også kan få sig selv til at misbruge dem.

Det, der må være opgaven nu, er naturligvis at bevare mulighederne for at skabe gode, sunde arbejdspladser og ikke disse fidusarbejdspladser i bankerne. Det er derfor, vi skal bevare etableringskonti, men det kan ikke være meningen, at vi bare skal skabe mulighed for et forbrug, som der ikke er produktion bag ved.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Det er min hensigt i løbet af eftermiddagen at vende tilbage til den normale talerække!

(Kort bemærkning).

Anders Poulsen (V):

I sit forsøg på at lægge næsten alle leasingarrangementer for had har hr. Lykketoft nu brugt temmelig megen tid i folketinget i dag.

Det, hr. Lykketoft har beskæftiget sig med, er fligene af den lovgivning, vi behandler her. Det er de områder, hvor der finder uhensigtsmæssigheder sted. Nogle ønsker at kalde det fiduser.

Jeg vil gerne slå helt fast, at venstre har et absolut ønske om at komme disse uhensigtsmæssigheder til livs, men jeg er så også nødt til at påpege, at der også på leasingområdet er mange sunde, rigtige forretningsmæssige arrangementer, som ikke skal lægges for had,

[Anders Poulsen]

og som det ikke skal lykkes hr. Lykketoft at lægge for had.

Forklaringen på det sunde er den ganske enkle, at mange virksomheder i dette samfund ikke er i stand til at bære de store kapitalomkostninger, forrentning, afskrivning, som der er i dag, og som er for store i forhold til disse virksomheders indtjening. De kan skaffe sig nogle lavere kapitalomkostninger ved at gå ind i disse lejearrangementer, og dér kan det ikke hjælpe noget, at hr. Lykketoft stirrer sig blind på fradragsværdien hos de lønmodtagere, der danner finansierungsgrundlaget for de i øvrigt rigtige, sunde forretningsmæssige dispositioner.

Men jeg vil gentage, at venstre gerne medvirker til at bortluge uhensigtsmæssighederne, det område, hr. Lykketoft kalder fidusområdet.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Vi er naturligvis enige i hr. Bernhard Baunsgaards konklusion, at det ikke kan nytte noget at skabe forbrug, uden at der er produktion bagved, og derfor kan man ikke øge forbruget på den måde, hr. Bernhard Baunsgaard nævnte, nemlig ved at fordoble arbejdsløshedsunderstøttelsen, altså statens udgift til mere arbejdsløshedsunderstøttelse, og opræve den fra de produktive i stedet for.

Men derimod er det, vi her taler om, hvad enten det er slagterier, transformatorstationer, færger, eller hvad der er tale om, gode, sunde og produktive arbejdspladser, og dér overdriver hr. Lykketoft ganske og aldeles, når han taler om, at det væsentlige er, at nogle får bankprofitter eller lignende. Nej, det væsentlige er, at den, der sælger pølsemaskinen, eller hvad der nu er tale om, får salgssummen for pølsemaskinen, og større er omkostningerne trods alt ikke i dette land, selv om man har mægler, advokat, bank og andet djævelskab på, end at sælgeren trods alt bevarer broderparten af, hvad han afhænder. Det vil et svineslagteri enten bruge til at forbedre og udbygge sit produktionsapparat for eller udlodde til sine andelshavere, altså vore svineproducenter rundt omkring, så pengene går til produktion, pengene går til flere arbejdspladser under alle omstændigheder.

Skulle bankerne blive lidt bedre konsolideret, end de ellers er, gør det nu ikke noget, for det er ikke nogen ulempe for et samfund at have et velkonsolideret pengevæsen, så man ikke oplever alt for mange pengeinstitutrak.

Skulle der endelig være en eller anden tandlægeassistent – for det er jo den slags, man må tale om, idet en tandlæge, der er selvstændigt erhvervsdrivende, ikke kan bruge etableringsfondskontoen overhovedet – men skulle der endelig være en eller anden tandlægeassistent, som kan få råd til at spise nogle flere marcipanbrød, så bliver virkningen, at Anthon Berg kan anskaffe nogle flere marcipanbrødsmaskiner og ansætte nogle flere chokoladearbejdere, og det skal vi også bare være glade for.

Derfor er alt godt i det område, der hedder etableringskonto, og begrebet utilsigtet spekulationsmisbrug må totalt afvises, det er kun de totalt ukyndige, der kan påstå noget sådant.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Jeg er ked af at forlænge debatten, for der er måske ikke så meget nyt at sige, men der er måske stadig væk til hr. Glistrup det at sige, at det beror på en forkert analyse af profitfordelingen i disse arrangementer, når hr. Glistrup kan hævde, at det væsentligst er de selskaber, der hidtil har ejet maskinerne, der tjener på dette. De tjener selvfølgelig lidt på det, og først og fremmest tjener de selskaber, som har en aparte beskatning i forhold til den almindelige selskabsbeskatning, noget på det.

Men igen har vi et udmærket eksempel på, at det er nogle forvridninger, nogle skævheder i skattesystemet, som vi skal have rettet, fordi der er konkurrencemæssige uligheder i muligheden for at udnytte disse skattefiduser, også set fra virksomhedernes side.

Det, der egentlig bragte mig herop, var hr. Anders Poulsens forkert anbragte insinuationer om, at jeg var imod leasing som forretningsform. Jeg synes, det er en aldeles udmærket forretningsform. Det har jeg overhovedet ikke beskæftiget mig med, det synes jeg var så selvindlysende, at jeg ikke behøvede at sige det til hr. Anders Poulsen. Men selvfølgelig skete der det, som der ofte sker, når hr.

[Lykketoft]

Anders Poulsen er oppe på denne talerstol: han begynder at skyde andre partiers ordførere noget i skoene, de overhovedet ikke har udtalt sig om. Det skete altså også denne gang.

Gammelgaard (KF):

Hr. Lykketoft hænger sin holdning op på visse leasingarrangementer. Det, at visse af disse arrangementer må siges at være uhenigtsmæssige i relation til etableringskontoloven, får ham til at ønske, at hele etableringskontoordningen ophæves. Jeg synes, det er en utrolig holdning, og jeg vil gerne understrege, at vi fra konservativ side gerne vil bekæmpe skattefiduser, men vi ønsker ikke at afskaffe en lov, som på mange måder virker positivt.

Hvad angår fiduserne, har ministeren nedsat et hurtigtarbejdende udvalg, som skal prøve at se på nogle af de spørgsmål, der er blevet rejst i forbindelse med leasingarrangementer, og dermed får vi jo disse ting klaret op.

Så vil jeg i øvrigt godt sige til hr. Lykketoft, at det er interessant at se det selskab, han i dag befinder sig i. Det er altså VS, SF og socialdemokratiet, der nu står sammen på skattelovgivningens område. Vi har hørt, hvordan VS, SF og socialdemokratiet er faldet hinanden om halsen, og jeg synes, det er bemærkelsesværdigt, at det er således, udviklingen parlamentarisk set har været for socialdemokratiet på dette område.

Jeg må stadig konstatere, at hr. Lykketoft ikke har fremsat forslag til ændring af etableringskontoloven, medens han var skatteminister, og jeg vil gerne spørge hr. Lykketoft, hvornår han offentligt har udtalt sig imod denne ordning, medens han var skatteminister.

Så henholder man sig til, at man har fremsat et beslutningsforslag om en skattereform fra socialdemokratiets side, der indeholder noget om ophævelse af den ordning, vi nu diskuterer. Jeg vil også gerne understrege, at det beslutningsforslag først blev fremsat, efter at hr. Lykketoft var kommet i opposition.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Hr. Gammelgaard, jeg havde det princip som skatteminister, at jeg fortrinsvis fremsat-

te forslag, jeg kunne se jeg kunne få vedtaget i folketinget. Det kan være en meget god skik, og det viste sig faktisk, at jeg havde gættet rigtigt de fleste gange. Den eneste grund til, at der ikke kom noget forslag, var, at vi vidste, hr. Gammelgaard ville sige det, han siger her, det, hr. Anders Poulsen siger, og at vi desværre også kendte hr. Bernhard Baunsgaards holdning.

Men jeg tror nok, at etableringskonti blev nævnt i den debat, vi havde i maj måned om skattereformen på baggrund af den daværende regerings redegørelse. Det har i hvert fald været nævnt i alle de papirer, der blev udarbejdet i den daværende regerings tid som forarbejde til skattereformen, så jeg er temmelig overbevist om, at det også var inddraget i debatten i maj, men det kan vi jo i fællesskab slå efter.

Anders Poulsen (V):

Efter hr. Lykketofts sidste indlæg må jeg konstatere, at vi havde en stor grad af indflydelse på ham, mens han var minister. Gid vi dog havde den samme grad af indflydelse i øjeblikket!

Så vil jeg i øvrigt sige, at vi jo har haft en debat, der har været forplumret i ganske usædvanlig grad, forplumret, fordi mange af ordførerne under debatten i dag kun har ønsket at beskæftige sig med en ganske lille yderkant af det, dette lovforslag drejer sig om. Såvel VS' og SFs som socialdemokratiets ordførere har næsten ensidigt kørt på denne yderkant.

Jeg tror egentlig, at hr. Wilhjelts historiedlægning er meget korrekt. Jeg tror, at det, vi har set, er, at disse yderkanter først dukkede op hos VS og derefter hos SF, og nu har vi altså konstateret, at socialdemokratiet fuldstændig befinder sig på denne vogn.

Jeg synes derfor, der i anden runde er grund til at minde om, at der er et ganske andet aspekt i denne lovgivning, og det er opsparring, investeringer, dermed produktion, beskæftigelse og eksportindtægter. Det er den tunge og betydningsfulde del af dette lovforslag. Det, der har været politisk interessant, men også lidt politisk deprimerende, har været, at vi under debatten har konstateret, at socialdemokratiet tilsyneladende kaster disse saglige ting over bord og ensidigt går med på den galej, der er blevet søsat af

[Anders Poulsen]

SF. Det giver anledning til en hel række politiske betænkeligheder. Det synes jeg faktisk også det må gøre internt i socialdemokratiet.

Glistrup (FP):

SFs dobbeltkritik af fremskridtspartiet var 200 pct. forkeret.

For det første har fremskridtspartiet aldrig nogen sinde stemt for et eneste forslag, som har øget arbejdsløsheden i Danmark, tværtimod er vi det eneste parti, der altid har stemt for det, der gav den bedste beskæftigelsesvirkning. Fru Marianne Bentsen-Pedersen havde da heller ikke et eneste eksempel på den del af sin kritik.

Den anden kritik angik spørgsmålet om, hvorvidt etableringsfondsmidler skaber yderligere arbejdspladser. Ja, det gør de i alle tilfælde. Nu ved jeg godt, at hvis vi skal være teknisk meget præcise, er tilfældet med DFDS-skibet på grund af den sorte decembervedtagelse 1979 ikke noget, der direkte falder ind under etableringsfondskonto, men det er velegnet til at illustrere det principielle problem. Og det er altså sådan, at hvis man ikke havde reddet den Englandsbåd, havde DFDS måttet indstille den sejlads, eventuelt havde det revet hele DFDS ned i konkurs-svælget og havde ført til, at tusindvis af arbejdspladser både inden for DFDS og indirekte rundt omkring var forsvundet. Derfor er etableringsfondskontiene i meget vidt omfang udtryk for samfundsøkonomiens redningskorps, der redder arbejdspladser, som ellers ganske klart var gået til grunde.

Så kan man selvfølgelig sige, at det er utilsigtet – det er jo sådan et modeord. Det er da sikkert rigtigt, at da hr. Grünbaum i samlingen 1964–65 fik gennemført dette, tænkte han på, at man skulle etablere sig som den lille købmand, som den lille håndværker eller lignende ting, men nu har den samfundsøkonomiske og teknologiske udvikling nu engang været den, at det ikke kan nytte noget at begynde at etablere i tusindvis af nye småbutikker eller oprette i tusindvis af nye murermesterforretninger og så vente på, at der er nogle, der skal have bygget tilstrækkeligt mange huse. Nu må man bevare og opretholde arbejdspladser, hvor det er hensigtsmæssigt at bevare og opretholde arbejdspladser, og det forudsætter, at man løfter i flok, og at man for at sige det på den måde har et

økonomisk demokrati imellem en flæthed af lønmodtagere, der går sammen, sådan som vi ser det i disse leasinginstrumenter. Det er det, man så siger er utilsigtet, for det var ikke det, man tænkte på i vinteren 1964–65, og derfor kaster man det ganske og aldeles over bord. Det er forkert at gøre det, for det er helt oplagt, at etableringsfondsreglerne i hvert tilfælde har været mere arbejdsløshedsbekæmpende end alt, hvad SF har stemt for af beskæftigelseslovgivning igennem den tid, SF har været i folkettinget.

Stubbjær Pedersen (CD):

Nogle kunne måske efter denne debat få det indtryk, at regeringspartierne, herunder CD, vil beskytte skattefiduser, i hvert tilfælde har hr. Lykketoft gjort alt for at give det en sådan udlægning, nemlig at loven om etableringskonti er en skattefiduslov. Det er den ikke, og CD vil ikke beskytte nogen som helst muligheder for misbrug.

Skatteministeren har netop været inde på, at der måske er nogle muligheder for misbrug, og derfor har skatteministeren nedsat et udvalg, som skal kigge på det, og det er vi godt tilfredse med. Det må ikke stå tilbage fra denne debat, at staten vil beskytte en misbrugslov.

Lad mig bare tage én gruppe, som bruger denne lov, og som bruger den flittigt. Det er yngre landmænd, landbrugsmedhjælpere, som gerne vil have deres egen bedrift. De bruger denne lov til det yderste og bruger den i den hensigt, som loven har, nemlig at gøre det lettere for dem at kunne etablere sig. Derfor vil vi fortsat afvise, at man fjerner hele loven, fordi der måske er nogle enkelte steder i loven, der skal ændres.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Efter at vi nu er kommet så langt, kunne man jo håbe på, at lidenskaberne har fået afløb i salen, sådan at vi i udvalget kan få en fornuftig drøftelse af det.

Jeg vil gerne trække det op, sådan at der ikke er nogen diskussion om det grundlag, jeg vil diskutere på. For det første: vi mener, at etableringskontomuligheden skal stå åben. For det andet vil jeg gerne drøfte, om der ikke kan findes en udvej ved at sige, at når man bruger sin etableringskonto, må forudsætningen være, at man i et eller andet om-

[Bernhard Baunsgaard]

fang deltager i driften af den virksomhed, man etablerer, og endelig vil jeg gerne drøfte, om der var endnu en mulighed for at stille etableringskonti til rådighed for erhvervslivet. Det, der så må blive problemet, er, at den skattefradragmulighed, der har været, på en eller anden måde må tilbagebetales til samfundet.

Jeg synes ikke, at det skulle være umuligt at finde frem til en fornuftig ordning på et sådant grundlag.

Wilhelm (VS):

Hr. Gammelgaard gjorde et nummer ud af, at nu skulle socialdemokratiet overveje, hvad det var for et selskab, det var kommet i, og det røbede de dér spedalskhedsforenelser, som hr. Gammelgaard lider under, når det drejer sig om venstrefløjen. Jeg synes, man med lige så god ret kan sige til hr. Glistrup, til hr. Anders Poulsen, til hr. Stubkjær Pedersen og til hr. Bernhard Baunsgaard, at nu burde de betænke, hvilket selskab det er, de er kommet i med hr. Gammelgaard.

Hr. Anders Poulsen kørte lidt af den samme linje og brugte min historiske redegørelse for, at det først blev fremsat af VS for 5 år siden, derefter annekteret af SF to år senere og nu altså tilsluttet af socialdemokratiet. Han brugte det, som om det skulle være noget særligt, man burde hæfte sig ved. Sådan går det jo altid, hr. Anders Poulsen. Har man ikke engang opdaget det? Det er det politiske liv. Sådan er mekanismerne. Sådan er det gået med Nordsøkoncessionen. Sådan er det gået med indvandrerproblematikken. Sådan er det gået med de private fonde, og sådan er det gået med det forslag, vi skal behandle om lidt om investeringsfondene, som vi også havde fremme først for 5 år siden, og som også siden blev annekteret af SF, og som nu bliver fremsat i en lidt barberet udgave af socialdemokratiet. Sådan er den politiske udvikling her i landet, hr. Anders Poulsen, og sådan har den altid været. Det var det, der i sin tid gav venstre en berettigelse. Men venstre har ændret sig, og venstre er nu blevet en prop i hullet simpelt hen, en stopklods for alting. Hvis hr. Anders Andersen havde levet dengang, venstre havde sin berettigelse, ville han med den holdning han har, selvfølgelig have været Estrupianer. Men den politi-

ske udvikling er altid gået den anden vej, og selvfølgelig starter det med, at venstrefløjen får øje på tingene, og så breder det sig, så det er der ikke noget mærkeligt i.

Jeg tror ikke, der kan siges meget mere i denne debat om det, forslaget drejer sig om nemlig etableringsfondene, men jeg tror måske, debatten kunne have givet skatteministeren lejlighed til at finde et nyt fornuftigt skatteobjekt. Jeg tænker ikke på den aktuelle bankfidus med checkgebyret, men jeg tænker på, om skatteministeren, når vi nu har fået det jordet, at han måske så kunne lave en fornuftig udgave af modellen og lave et gebyr på de korte bemærkninger. Selv om de første 50 hvert år var fri, ved jeg i hvert fald én, der ville blive afgiftspligtig allerede i midten af oktober hvert år, og selv om hr. Bernhard Baunsgaard fik fradragret for sine korte bemærkninger, ville det stadig væk skæppe godt i kassen. Jeg ville ikke engang kalde det en fradragfidus, for han ville miste likviditet derved.

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

Jeg ved ikke, om det er blevet mere positivt siden sidst, måske lidt, selv om ministeren starter med at sige, at så snart noget bliver blæst op i pressen, vil man lave forslag, huh hej, vilde dyr. Men nu hørte ministeren måske i første omgang, at det var fem år siden, et tilsvarende forslag var blevet fremsat sidst. Det er altså ikke noget med lige pludselig at komme, fordi pressen er der, men det er da klart, at når debatten kører i samfundet, bliver det tydeligere, og dermed bliver det bedre at fremsætte et forslag, for så kan alle forstå, hvorfor det bliver fremsat, hvad baggrunden er, og hvordan det vil virke. Derfor synes jeg, det er et meget udmærket tidspunkt at fremsætte et sådant forslag på, fordi alle ved, hvad det drejer sig om.

Skatteministeren sagde også, at indskuddet er blevet 6-8 gange så stort siden midten af 1970'erne, men det betyder vel også, at problemet er blevet 6-8 gange så stort, så det skulle netop animere til, at man nu fik gjort noget ved det.

Hr. Anders Poulsen og hr. Gammelgaard siger næsten med én mund, at de gerne vil bekæmpe skattefiduser, men ikke afskaffe en lov, der på mange måder virker positivt. Enig - stem for forslaget! Det gør begge de-

[Marianne Bentsen-Pedersen]

le: det bekæmper skattefiduser, og det virker særlig positivt i mange henseender, så det kan jeg være helt enig i.

Jeg synes, hr. Glistrup holdt en ren tale. Hr. Glistrup ønsker, at fiduserne skal videreføres. Hr. Glistrup mener, at tandlægerne skal have flere marcipanbrød på bekostning af andre skatteydere. Det er ren snak, det er til at forstå. Jeg synes, det var udmærket, det kom så tydeligt frem.

Når hr. Glistrup så taler om beskæftigelse, vil jeg gøre opmærksom på, at besparelser på de offentlige budgetter mindsker beskæftigelsen inden for det offentlige område. Så vil hr. Glistrup selvfølgelig sige: nå ja, men så får vi penge til at sætte noget andet i gang, som giver større beskæftigelse, men har hr. Glistrup nogen sikkerhed for det overhovedet? Jeg synes, vi er kommet et lille stykke frem, fordi hr. Bernhard Baunsgaard er gået lidt længere ved at sige, at han gerne vil være med til at se på sagerne, gerne vil være med til, at man skal være beskæftiget i et vist omfang på den virksomhed, som man indskyder kapital i. Det er et lille skridt, men vi skal selvfølgelig ikke overse det lille skridt, men jeg mener, den eneste måde, hvorpå vi kan hindre, at man omlægger dispositionerne, så man finder nye huller i denne lov, er at fjerne loven.

Så må jeg sige igen, hr. Bernhard Baunsgaard, at vi gerne vil være med til, når denne lov er fjernet, at se på muligheder for at støtte etablering af små virksomheder. Det skal ikke være det, det skorter på.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Til fru Marianne Bentsen-Pedersen kan hurtigt svares, at jeg har fuldstændig sikkerhed for, at enhver offentlig udgiftskrone øger arbejdsløsheden, for den kan kun hentes hjem ét eneste sted fra, nemlig fra produktionen, og det bevirker altså, at produktionen bliver mindre, og den offentlige udgift kan kun opretholdes på længere sigt, ved at man tager penge fra produktionen.

Men hr. Stubbjær Pedersen startede med at slå 17 kors for CD med at sige, at CD skam vil bekæmpe misbrug, men ganske typpisk havde hr. Stubbjær Pedersen ikke antydning af hverken eksemplifikation af eller definition på, hvad misbrug skulle betyde i

denne forbindelse. Det eneste, han havde, var dette nostalgiske hønsestriik om, at der er mange unge landmænd, der sparer op. Hvis en ung landmand virkelig går ind på basis af de begrænsede midler, man kan opspare under denne ordning: 20 pct. af nettolønindtægten, og anskaffer et så omfattende kapitalapparat, som en landbrugsejendom er nu om dage, går han hurtigt konkurs og må lave betalingsstandsning efter at have lavet en ordentlig bunke gældsstiftelse.

Nej, det, dette kan bruges til, som erhvervslivets struktur har udviklet sig, er til store virksomheder, der drives af sagkyndige, og ikke, som hr. Bernhard Baunsgaard er inde på, at alle disse ukyndige, fordi de har skudt midlerne ind til etablering af arbejdspladserne, også skal være med i bedriften, således at retten til etableringsfond skal fratages dem, hvis de ikke er med i bedriften personlig og er med til at forkludre og forkvakle den. Vi skal være glade og stolte over, at folk henlægger til etableringsfond og bruger pengene til nogle, der er kyndige med hensyn til f.eks. at drive Esbjerg-Harwich-trafik, til at drive transformatorstationer, til at drive Slagteri Syd, eller hvad vi nu kan finde frem af eksempler, og vi skal bestemt ikke stille krav om, at vi skal have et bureaukrati, der laver dyneløfteri og påviser, om nu den, der har sparet op på etableringskontoen, er på virksomheden 117 timer eller 273 timer i årets løb, med nogle vældige sager om det. Alle forsøg her på at definere og nærmere udtale sig om, hvad misbrug er, er simpelt hen aldeles uden kendskab til, hvordan dansk erhvervsliv fungerer og bør fungere under nutidens teknologiske, strukturelle forhold.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg skal ikke genoptage diskussionen med hr. Glistrup, men der er en bemærkning til fru Marianne Bentsen-Pedersen, som jeg mener det er nødvendigt for mig at sige.

Jeg vil da gerne være med til at drøfte støtteordninger til oprettelse af nye erhvervsvirksomheder, men på forhånd har jeg en vis skepsis over for, at staten går direkte ind og støtter virksomheder. Når jeg har det, er det, fordi man ikke kan se bort fra, at der derigennem kan komme en fuldstændig skæv-

[Bernhard Baunsgaard]

vidrning af, hvad der sker på området. På international basis og også herhjemme kan man bare se, hvilken skævvridning der er sket ved de enorme statsubsidier til skibsværfterne. I de lande, hvor det virkelig er sat i system, kan man se helt horrible eksempler på, hvad statsstøtte kan medføre. Jeg glemmer aldrig en meget stor fabrik, jeg engang besøgte i et af disse socialistiske lande, hvor statsstøtten er sat i system, hvor det var lykkedes at producere én traktor pr. ansat pr. år. Enhver kan jo sige sig selv, at sådan noget er fuldstændig horribelt.

Derfor er jeg meget mere interesseret i at støtte folk, der gerne selv vil begynde, ved at give dem mulighed for at spare sammen, f.eks. gennem etableringskonto, end give dem direkte statsstøtte.

(Kort bemærkning).

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

Dette handler ikke om at nægte folk muligheden for at spare op – det er de meget velkomne til – men det, der ligger i det, er, at de får statsstøtte til deres opsparing, så det er der altså også statsstøtte i. Det kunne være, at vi kunne få anvendt de statspenge noget bedre ved en anden ordning.

(Kort bemærkning).

Stubkjær Pedersen (CD):

Det er muligt, at hr. Glistrup og jeg har forskellige holdninger til, hvad denne lovgivning er. Vor idé med denne lov er at fremme den private opsparingslyst, sådan at private mennesker kan starte deres egen virksomhed. Men det afgørende er, at hr. Glistrup og jeg er enige om at forkaste det lovforslag, der foreligger.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Etableringskontosystemet bygger først og fremmest på, at den skat eller det kontingent, man skylder samfundet – man kan kalde det hvad som helst – bliver udskudt. Det er ingen støtte.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Etableringskontoproceduren kommer i to tempi: først sparer man op med henblik på at udbygge erhvervslivet. Det er helt fordrejet, når fru Marianne Bentsen-Pedersen siger, at man får statsstøtte til det, og at staten nok kunne gøre det bedre. Al erfaring viser, at staten er en klodsmajor, når det drejer sig om at finde ud af, hvordan man driver erhvervsvirksomheder, og derfor kan staten ikke skabe et bedre produktionsapparat end den private opsparing.

Det andet led i det kalder hr. Stubkjær Pedersen, at man skal anvende det til de pågældendes egen virksomhed. Men hvis det nu er mere hensigtsmæssigt, at man bruger et stort skib som Dana Anglia til at sejle mellem Esbjerg og Harwich, i stedet for at man har 2.000, der har fået tilskud til, at de hver kan anskaffe sig en robåd eller lidt mere end en robåd og så ro frem og tilbage derover, hvorfor i alverden skal de 2.000 så ikke kunne slå sig sammen til at bekoste det, i stedet for at de hver for sig skal starte et eller andet bådfergeri, som vil være fuldstændig ude af takt med virkelighedens forhold? Derfor er hr. Stubkjær Pedersen på fejl boldgade, når han tror, at de pågældende skal være selvstændige i gammeldags forstand, sådan som man kunne det tilbage i håndværkerlavene i middelalderens tid. Det er noget, som vi ikke kan operere med nu om dage, hvis Danmark skal klare sig ud af sine problemer.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Jeg foreslår at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 14.00.

Mødet udsat kl. 12.34

Mødet genoptaget kl. 14.00

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 130:

Forslag til lov om ændring af lov om skattemæssige afskrivninger m.v.

Af Lykketoft (S) m.fl.

(Fremsat 28/1 83).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Isi Foighel):

Det forslag, som socialdemokratiet her har fremsat, går ud på at åbne mulighed for at tilsidesætte størrelsen af det selvangivne afskrivningsgrundlag for aktiver, såfremt anskaffelsessummen afviger fra den faktiske handelsværdi.

Man foreslår desuden, at afskrivningsgrundlaget for et aktiv skal reduceres, når der ydes et nedslag i købsprisen i forhold til den oprindeligt aftalte købesum. Det er forslagens indhold.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at formålet med lovændringen først og fremmest er at hindre overdragelse af afskrivningsberettigede aktiver, der sker til urealistisk høje værdier, såkaldt oppustede værdier. Begrænsningen af afskrivningsgrundlaget skal især ske i de tilfælde, hvor ibrugværende driftsmidler o.lign. sælges af selskaber, som derefter leaser de solgte driftsmidler tilbage igen.

Behovet for at kunne reducere afskrivningsgrundlaget er ifølge forslagsstillerne særlig stort, hvor det sælgende selskab er skattefrit – andelsselskaber f.eks. – og derfor kan opnå ekstraordinært høje salgspriser uden at blive beskattet heraf. Det nævnes desuden, at det kan være nødvendigt at reducere afskrivningsgrundlaget, hvor et aktiv handles mellem nært beslægtede.

Det er for så vidt rigtigt alt sammen, men efter de gældende regler foretages afskrivninger som bekendt på grundlag af de aftalte købs- og salgspriser, vel at mærke når der er tale om uafhængige parter. Der foreligger her modstående interesser mellem parterne, og der vil ikke være behov for ligningsmyndighedernes indblanding heri.

I de særlige situationer, hvor den modstående interesse mellem parterne ikke gør sig gældende eller kun delvis gør sig gældende, enten fordi parterne er nære pårørende, eller fordi den ene part ikke er skattepligtig, er det min opfattelse, at der allerede efter de gældende regler er tilstrækkelig mulighed for at sikre mod uberettigede skattemæssige fordele. Sker der f.eks. en overdragelse af et afskrivningsberettiget aktiv mellem nært beslægtede, vil et misforhold mellem det overdragnes værdi og vederlaget give anledning til korrektioner. Et salg mellem pårørende til overpris vil derfor allerede efter de gældende regler betyde, at afskrivningsgrundlaget af ligningsmyndighederne reduceres til aktivets faktiske værdi.

Som nævnt omtaler bemærkningerne til forslaget særlig de tilfælde, hvor ibrugværende aktiver afhændes til et leasingselskab, der igen udlejer aktiverne tilbage til den oprindelige ejer. Jeg mener også, at der i disse tilfælde er mulighed for at skride ind over for urealistiske handelspriser. Et misforhold mellem købsprisen og de overdragne formuegoders værdi vil nemlig kunne klargøre, at der ikke er tale om et reelt køb, men derimod blot om et låneforhold. Kan ligningsmyndighederne i sådanne tilfælde ikke godkende transaktionen som et egentligt salg, vil leasingselskabet derefter heller ikke kunne afskrive på den. Denne fremgangsmåde har en væsentlig betydning i praksis.

Jeg mener på denne baggrund ikke, at der er behov for en udvidelse af adgangen til at tilsidesætte størrelsen af et afskrivningsgrundlag, og jeg mener samtidig, at den foreslåede åbne ordning vil åbne mulighed for i alt for vid udstrækning at tilsidesætte aftaler, der til fulde er forretningsmæssigt begrundet.

Hvad angår forslaget om en reduktion af afskrivningsgrundlaget, når købsprisen senere nedsættes, er jeg også her af den opfattelse, at denne mulighed allerede foreligger i tilstrækkeligt omfang. Er dekorten således forudsat i den oprindelige aftale, sker der en tilsvarende reduktion af afskrivningsgrundlaget. Det samme gælder, hvor der kutymæssigt ydes en dekort, f.eks. ved hurtig betaling, ved kontantrabat. Det kan der heller ikke afskrives på. Jeg tror ikke, at der er behov for regler om begrænsning af afskrivningsgrundlaget ud over disse nævnte situationer.